

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden (mesec 2 K 30 h). Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

V smislu §. 17. društvenih pravil sklicuje se

občni zbor

delniškega društva

Národne Tiskarne

na dan 5. aprila 1903

ob 11. uri dopoldne

v prostorih Národne Tiskarne.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca Národne Tiskarne za leto 1902.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividend.
4. Volitev pregledovalcev računov.
5. Posamezni nasveti.

Opomnja: Kdor v obnem zboru hoče glasovati, mora svoje delnice vsaj pet dni pred obnim zborom v društveno blagajnico vložiti.

Upravni odbor Národne Tiskarne.

Zopet pastirsko pismo.

Ljubljanski škof je izdal novo pastirsko pismo. Razume se ob sebi, da je tudi to pastirsko pismo polemičnega značaja in da so tudi navidezno religiozna izvajanja v tem pismu v bistvu le zastrupljene pušice proti napredni nar. stranki. Ta škof ne more živeti brez boja, napadanja in ščuvanja.

S kakimi sredstvi deluje škof, da bi mogel versko snov svojega pastirskega pisma politično fruktificirati, kaže naslednji odstavek:

»Blagoslov sv. Očeta naj nam pomaga, da ostanemo stanovitni do konca in nas nikdo ne bo mogel preslepiti, da bi začeli zapuščati Gospoda našega Jezusa Krista. Saj je Gospod Jezus edin naš učenik in odrešenik: kolika nesreča torej, ko bi začeli njega zapuščati, zapuščati za-

stavo Njegovo! No, sv. Oče so nam pa že pred štirimi leti pokazali ono zastavo, okoli katere se zbiramo, da ne bomo zapeljani. Taka varna zastava je za nas v naši ljubljanski škofiji prav močno potrebna, ker je prav pri nas v naši škofiji le premnogo krivih prorokov, ki se s sladko besedo in ostrim peresom prizadevajo nas premamiti in premotiti. Katera pa je tako varna zastava? Opisal sem vam jo v lanskem pastirskem listu; to je zastava presv. Srca Jezusovega.

To je vendar klasičen izgled jezuitske zvižahnosti. Tisti »krivi proroki«, ki jih ima škof v mislih, smo seveda mi in nam očita škof, da s tem, ker se borimo proti gospodstvu duhovščine v posvetnih zadevah, hočemo narod premamiti in premotiti, da naj se izneveri srcu Jezusovemu! Kako naj se imenuje tako zavijanje, tako drzno pačenje resnice, tako nizko podtikanje? Mi ne najdemo besede, ki bi to škofovo počenje primereno označila, ne da bi jo zaplenil državni pravdnik.

V tem, ko se škof na ta način trudi našo stranko pred narodom očrtniti, skuša na drugi strani v omenjenem pastirskem listu narodu natveziti bajko, da papež popolnoma soglašja z njim in z njegovimi poveljniki. Škof piše:

»Ob koncu meseca novembra minulega leta sem bil v Rimu, kamor sem zavezan večkrat potovati, da sem sv. Očetu, ki so vidni namestnik Jezusov, vrhovni poglavar vse cerkve, poročal o verskem in cerkvenem življenju naše škofije in da sem vam, predragi v Jezusu, spričal svojo tesno zvezo in edinstvo z onim, kateremu je vsa čreda Jezusova v skrb izročena. Ker le tedaj se morete name zanesti, da vas prav učim in prav vodim, ako veste, da sem s sv. Očetom tesno zve-

zan in z njim pogostoma občujem! Gotovo vas bo veselilo, ako vam povem, da so sv. Oče jako čvrsti in zdravi: oči se jim svete navdušenosti lesketajo, glas jim je jak in mogočen, telo sicer slabotno, toda žilavo, pamet bistra in um še popolnoma neoslabljen. Malo dni preden sem prišel jaz v Rim, so predsedovali dve uri trajajoči seji kardinalov, po seji pa so še vstali in so zbranim kardinalom z mogočnim glasom precej dolg govor imeli. Mene so marsikaj popraševali. Jako potolažila jih je vest, kako slovesno ste po posameznih župnijah in dekanijah praznovali njihovo petindvajsetletnico, ter da se zvesto oklepate Jezusa in njegove cerkve, in vas od njeno-beno sovražno ustmeno ali pismeno nasprotovanje ne more odcepiti. Ko sem rekel, da ste mi v znamenje udanosti, spoštovanja, ljubezni in neomahljive pokorščine do Njih poslali lepo svotico zbrano v njihove namene, odgovorili so mi, da take milostinje radi sprejemajo, da zamorejo zadostovati velikim potrebam vesoljne cerkve. Tudi to se je v Rimu popolnoma odobrilo, da se oklepate onih mož, ki so na svojo zastavo zapisali krščansko-socialna načela in z njim zvesto vstrajate v borbi zoper protikrščanski in za narode pogubonosni liberalizem.«

Ali ni smelost, kar škof tu piše? O tem ne dvornimo ne mi in sploh nihče ne, da sta papež in škof v verskih zadevah popolnoma enih misli in da imata ene in iste smotre pred očmi. Če je hotel škof s svojim potovanjem v Rim to izpričati, bi bil lahko doma ostal. Boj na Slovenskem in zlasti na Kranjskem, pa ne gre za vero, za Jezusa in za njegovo cerkev, nego za vtikanje duhovščine v posvetne stvari, svojo sedanjo ostro pa je ta boj zadobil vsled sredstev, s katerimi si ho-

dejo škof in duhovniki prisvojevati absolutno gospodstvo v posvetnih zadevah.

Škof pa piše v svojem pastirskem listu tako, kakor da se papež tudi v tem oziru popolnoma strinja s škofom in kakor da je papež potrdil kot voditelje slovenskega naroda te pegaste poštenjake, ki jih je škof zbral okrog sebe.

Ne vemo, kaj je škof vse pripovedoval papežu in kardinalu Rampollu in kako jima je slikal razmere na Kranjskem ter tiste može, ki so na svojo zastavo zapisali krščansko-socialna načela, to je žlindro. O tem pa smo prepričani: Ko bi papež in kardinal Rampolla vedela, kaj počenja škof in kaj počenja duhovniki, k bi poznala te nositelje krščansko-socialne zastave in zlasti sredstvo s katerimi deluje klerikalna stranka, potem bi Anton Bonaventura v 24 urah nehal biti ljubljanski škof in bi šel v samostan delat pokoro za to, kar je storil zlega na Kranjskem.

»Bog visoko, car daleko« pravi pregovor. Papež je daleč v Rimu, kar izve, to se mu poroča vse iz duhovniškega vira in zato nima jasne slike o naših razmerah in zlasti ne ničesar o načinu škofovega bojevanja. Bilo bi pa žaljivo za papeža in vso cerkev, ko bi se reklo, da odobrava to, kar v resnici počenja klerikalna stranka. Tega gotovo ne odobrava in če škof to v svojem pastirskem pismu trdi, potem je to samo zvižahno zasukovanje in družega nič.

Sicer pa priča škofov nastop v tem pastirskem listu, kako potrebno bi bilo, da se pošlje papežu vse naše razmere temeljito pojasnjujoča spomenica.

Sokolska ideja in Slovenci!

V.

Slovenci imamo v sebi mogočno življenjsko silo, imamo vso pravico do eksistence — temu je priča dejstvo, da smo brez slovenske šole, brez slovenskega uradovanja, brez univerz in akademij, brez blesteče zgodovine, brez moč vodnikov in učenikov na svoji zemlji vztrajali kakor slovenski rod več kakor štirinajst stoletij. To dejstvo moramo imenovati pravcati čudež ali pa moramo misliti, da nas je previdnost božja prihranila boljšemu življenju. In slednje poudarja globoki mislec, vseučilišni profesor Gumpowicz, ki nam na podlagi danih predpogojev z vsem prepričanjem prorokuje, da nas dogledni čas izloči iz vrste rodov ter posadi na sedež v vrsti narodov!

Križem rok seveda ne smemo držati, ako hočemo priti do tega cilja; prvi predpogoj je vztrajno, nemurno delo.

Vsa zgodovina tako posameznega bitja kakor vsega človeštva je večni boj za »to be or not to be«, v tem boju podlegne in izgine, kar nima zmožnosti živeti — o tej železni resnici duhovito razpravlja Miroslov Tyrš v svojem spisu »Náš úkol, směr a cíle« z ozirom na naloge, ki naj jo izvršuje sokolska ideja v narodu češkem.

Misli Tyrševega essay-ja niso aktualnega pomena samo za narod češki, temveč imajo svojo veljavo za obstanek vsakega naroda, tembolj za narod slovenski, ki mu je boj za »biti ali ne biti«, vsiljen od mnogobrojnih in mogočnih sovražnikov. Zato naj podamo nekatere teh mislij.

... Nobena tudi najsvetlejša preteklost ne zajamčuje narodom bodočnosti, temveč le samo zdrava in delavna sedanost; narodi nazadu-

LISTEK.

Titularni narodnjak.

Gospod Pagat je uvrščen v mežeriji svojih znancev med titularne narodnjake.

»Mi narodnjaki, nas narodnjakov, nam narodnjakov« itd. popeva gospod Pagat vsak dan svojega življenja za dobro jutro, dober dan, dober večer in lahko noč. Druga priljubljena beseda našega frazerja je »narodni davek«. S tem zaznamuje naročnino za slovenske liste, vstopnino v gledališče, račune za slovenske knjige, muzikalije in drugo.

Naročen je na slovenski dnevnik iz tretje roke. Tukaj si je vedel znižati strašni »narodni davek« za tri četrtine. Saj to nič ne de, če bere novice par dni pozneje. Tako pridobi včasih dražest zgodovinske častiljivosti. Pa tudi sicer so take številke zanimivejše od onih, ki prihajajo neposredno iz tiskarne. Prvič ne diše več po tistem tiskarskem črnilu, gospodu Pagatu tako zoprem, drugič pa se more bogata domišljija Pagatove duše naslanjati ob raznih mastnih madežih in odtiskih potnih prstov. Večkrat se da natanko

kontrolirati, ali je jedel zadnji bralec ričet ali kisko repo, in Pagatovi domišljiji je odprt pot v neizmerno kraljestvo kombinacij.

Z obiskom slovenskega gledališča si gospod Pagat ni oskrnil svojega neomadeževanega zakonskega življenja nikdar več, odkar je vzel svojo presladko Pagatovko. »Komedijsko« ima lahko vsak dan doma zastoj ali z ženo ali s kom drugim in razprede domače predstave lahko tudi na več dejanj, če je slabe volje. Ob vsem tem pa zabavlja gledališnim igralcem, da nič ne znajo, dasi pozna le par veteranov izmed njih. »Mi Slovenci tako nimamo ničesar«, je njegova prva in zadnja beseda.

Do slovenskih muzikalij ima gospod Pagat nenavadno razvito idiosinkrazijo. Navzlic temu je storil slovesno obljubo, da se naroči na »Nove akorde za dromljak«, kakor hitro jih jame izdajati znani »dvorniki« založnik. Sicer pa govori o tem založniku nekako pomilovalno in žaljivo, akotudi se nedolžni mož doslej še ni bil dotaknil niti bruna v Pagatovem kurjem očesu. Naš titularni narodnjak je izjavil že večkrat, pa bolj na tihem, da bi moral vtekniti Schwentnerja pod kuralo zaradi lahkomišelnih potrat premoženja in

pa zastran potuhe, ki jo daje zlasti mlajšim literarnim grešnikom.

Primerne razvedrila išče gospod Pagat zadnji čas ob krepostni igri »Marijanici« in balincanju. Marjaš in domina bi mu namreč prekmalu omeščala možgane. »Marijanico« igra gospod Pagat po zimi, »balincat« se hodi pa po leti, da mu ostane po delu prenapeti duh v potrebnem ravnesju.

Vendar pokaže Pagat o priliki da ni načelen sovražnik umetnosti. Večkrat zaide v ljubljanski »Prater« in obišče z gospo vred gledališče, kjer nastopajo opice in bolhe. Včasih gre tam tudi v kakšno »komedijo«, kjer kažejo za drag denar povodnjega moža brez glave ali morskoro devico brez trebuha.

V razstavo umetniškega društva pa bi gospoda Pagata ne privlekla dva električna vagona. Tam po vžah pred šenklažem je videl že dosti imenitnih pildkov; najbolj mu je ugajala podoba gozdnih živali, ki neso lovca k pogrebu. To je kupil za pet krajcarjev in obesil v svoj salon. Hali, hali, halo!

Gospa Pagatovka je vredna družica svojega moža. Ne hodi se sicer niti balincat niti marijanicat, vendar ima o umetnosti in slovstvu prav-

tako zdrave nazore kakor gospod soprog. Kadar dobi zastareli dnevnik v roke, gre najprej pogledat, kdo je kaj umrl ali se oženil, kar je večinoma vseeno.

Najbolj ljubi gospa Pagatovka divotne popise zadnjih trenutkov kakšnega slavnega morilca. Kako se naslaja njena nežna duša z natančnimi podatki o tem, kaj je hudodelnik jedel, pil, govoril in kadil, preden so ga obesili! Žalibog je takih opisov vse premalo za njeno željo po lepi literaturi. V teh dolgočasnih presledkih si pomaga z brošurico o življenju in smrti talentiranega morilca Schenka. To prebira vedno iznova, kakor se vtapljajo drugi manj kočljivi duhovi vedno nanovo v svojega Homerja in Shakespearea.

In vselej obžaluje gospa Pagatovka, da imenitni Schenk ni bil krvav Slovenec. »Res, res,« je njena prva in zadnja beseda, »mi Slovenci tako nimamo nič, s čimer bi se smeli postavljati pred svetom, in vah-tamo krompir.«

Gospod Pagat ima nadobudnega sina. Mlademu gospodu pa nikakor ni ime Pagatelj, kakor je morebiti kakšen neumen bralec pričakoval, ampak ime mu je Pimprlimpim.

Gospod Pimprlimpim je bil par

mesecov na Dunaju in se tam otreseel nepotrebne navdušenosti in pretirane, opiče ljubezni do svojega naroda. Oče Pagat mu sicer ni mogel pošiljati Bog ve kakšne mesečne podpore, ker ga je dušil »narodni davek«. Zato je moral živeti Pimprlimpim večinoma ob konjskih zrezkih in pasjih safalah, če je hotel vsaj vsako soboto nekoliko krokniti.

Pohvaliti pa je treba Pimprlimpima, da si večkrat izposodi kakšno novo slovensko knjigo.

Da, v svoji miznici hrani celo zbirko svojih lastnoročnih pesmi. Fant se je zaljubil v sedmi šoli. To je za tak talent malo pozno. Heine na primer je ljubil baje že s šestimi leti, če se njegovi životopisci grdo ne motijo, Goethe pa še prej, če sem si prav zapomnil. Mlečna ljubezen! Pimprlimpim pa je imel že vse zobe, ko so ga jele skeleti prej neznane srčne rane. Le zob modrosti še ni hotel na dan, pa ga Pimprlimpim ni pogrešal prav nič.

Bil je namreč nesrečno zaljubljen, česar bi prejkone ne bi pričakoval nihče. Tudi Pimprlimpim sam se je čudil svoji nesreči v ljubezni. Ostalo mu ni drugega, nego da je postal pesnik. Zakaj ustreliti se ni hotel. Ako bi bili pisali časniki: Sa-

jejo, ako ne napredujejo, taki narodi na znotraj odmirajo in vsak prober dogodkov samo odstranjuje, kar je itak že sprhnelo, kar nima več vrednosti v splošnem žitju. — Vsak narod, če je izginil — je izginil po svoji lastni krivdi; ne na bojišiših se odločuje usoda narodov, njegova odločitev leži pred bojem. Ni eden narod, kar jih je bilo na svetu, številni ali neštevilni, ni poginil v svoji svežosti in vrednosti, vsak je zamrl v svoji ostarelosti, omehkušeni in pohabljenosti. Tu kakor povsodi opravlja narava, dolgo časa prizanašajoča, končno sodbo ostro, toda tudi pravično in za celoto blagodejno, odstranjuje iz človeštva člene zdravega razvoja in napredku nadalje nepristopne in valed tega odvisne in škodljive. — Iz tega sledi predvsem resnica, da morajo narodi, čim manjši so, razviti tem večjo delavnost, ako hočejo pri skromnem svojem številu ostati koristni in važni člani človeštva; kajti pri maloštevilnem narodu se bolezen hitreje porazdeli organizmu kakor pri mnogoštevilnem narodu, kjer traja več časa, predno okvara razje vso tvarino ter premaga njegovo zdravo delo. — Iz tega pa sledi še druga resnica, da nobena zunanja moč, nobena gmotna in surova sila sama na sebi ne uniči naroda, da je življenje na roda v kolikor se razvija na solnčni strani resnice, dobrega in obnega napredka, v tem zmislu neranjivo kakor solni žarek, in da ga ne premore nikak moč tem, laž ali nasilstvo. —

O tem cilju, tem namenu sokolske ideje razpravlja Tyrš še podrobneje na drugem mestu, kjer povdarja posebno razloček sokolskega društva od drugih društev. Tyrš pravi: ... ni mogoče in tudi ni treba, da bi bil vsakdo član pevskemu, obrtnemu ali znanstvenemu društvu: misel sokolska pa kakor se obrača k vsem stanovom in slojem, pomenja toliko kolikor telesno in npravo vzgojo, požlahtnenje vsega rodu češkoslovanskega, njegovo odgojo k sili, hrabrosti, plemenitosti in povišani brambnosti in zato mora dobiti vse ljudstvo v krog svoj. Ogromno število naroda ne sme ostati samo publikum, mi nismo za to tu, da bi drugi nas občudovali, da bi samo pritrjevali našim zmagam; sčasoma mora ves publicum — ne izginiti, temveč — z oboda stopiti na torišče. Tudi najizdatnejši trud neznanega števila ne more nadomestiti splošnega vspeha obče zmage. Zato velja tukaj bolj ko kje drugje tako globok kakor vznešen izrek:

*Co všechen lid nezná, nikdo nezná!
Co lid ještě nedověd', nikdo nedověd'!
Co lidem se nestalo, nikým se nestalo!*

V teh kratkih potezih je jedrnatno začrtano bistvo vse sokolske ideje.

Ljubezen do domovja, do naroda ji je začetek, ji je izvor; a ta narod videti srečnega, močnega, silnega po duhu kakor telesu — to je njen namen in cilj!

Pa cilji doseči, v to služijo sokolski ideji vsa sredstva, s katerimi je mogoče človeško telo ohraniti sveže in zdravo, a v tem zdravem telesu vzgojiti krepko dušo in gojiti čvrstega duha.

Sredstva pa naj dosežejo svoj namen zopet s pomočjo trdnih organizacij, kakor je vsako pojedino sokolsko društvo za-se in kakor so še v višji meri zveze sokolskih društev.

To je bistvo in jedro one krasne, duhovito zasnovane misli, ki naj v kakovostih, v orlovih lastnostih ptiča Sokola: moč, drznost, bistri vid, visok polet — najde svoje vpodobljenje.

Telovadba je izmed sredstev najveljavnejše, ni pa edino sredstvo, s katerim naj dosegamo vzvišeni cilj sokolske misli.

Telovadba mora biti na eni strani sistematična, to je ona mora biti vrejena tako, da je mogoče ž njo doseči resnične vspehe v pouku. Od najelementarnejšega gibanja do najbolj komplicirane vaje mora pouk napredovati praktično, pa tudi teoretično; zakaj duh med telovadbo ne sme zastati in zaspiti, telovadec se mora učiti tudi misliti. Duh in telo morata delovati vzajemno — vajo izvesti, a prej pomisliti, kako jo hočeš izvesti, iz katerih sestavnih vaj naj ista obstoji, katero višjo vajo bi zamogel zopet sestaviti iz prejšnje vaje — vse to napravi telovadbo za nimivo ter ji odvzame vso suhoparnost. To pa je druga zahteva dobre telovadbe, sama na sebi mora biti vabeča sila, ki naj polni naše telovadnice. Mase morajo vanje!

Poleg telovadbe, ki naj v prvi vrsti krepki telo, so ostala sredstva posvečena bolj npravi vzgoji, ter vzgoji duha. Dobro vrejene knjižnice, čitalnice, predavanja o teoriji telovadbe, o etiki in estetiki v telovadbi, predavanja, s katerimi trsimo v srca narodno zavest, narodni ponos, družabni večeri s petjem in godbo, izleti itd. Kje naj jenjamo z naštevanjem sredstev, ki naj žlahtnijo dušo našo, ki naj bistrijo in bodrijo duha?!

Sokolska društva naj so prave narodnoučilnice, šole za narodno-politično vzgojo vsakega pojedinega člana narodovega kakor naroda v celoti!

In take šole je pred drugimi potreben — narod slovenski...

Državni zbor.

Seja dne 20. marca.

In vendar je dognala zbornica prvo branje pogodbe. V zahvalo so dobili poslanci pet prostih dni.

Pred sejo je interpeliral posl. Prochazka trgovinskega ministra zaradi prikrajšanja letnih dopustov poštanim uradnikom. Katoliška ljudska stranka je ostro interpelirala bramborskega ministra zaradi odredbe vojnega ministra proti antidobojnim ligam.

K dnevnemu redu je govoril prvi posl. Mettal, ki je rekel, da se dač trpkosti v nagodbi izravnavi z dobro trgovinsko in železniško politiko; v ta namen je treba poddržati železnice, ki vežejo Avstrijo z inozemstvom.

Posl. Biankini je imenoval dualizem največjo nesrečo za habsburško dinastijo in posebej za Hrvate. Predlagal je resolucijo, s katero se vlada pozivlja, naj pri sklepanju nagodbe z Ogrsko pospešuje zgradbo železnice Knin - Novi.

Posl. Glabinski je izjavil, da bi morali Poljaki z gospodarskega stališča nagodbo odkloniti, le ker vpoštevajo celokupne državne koristi, morajo glasovati za sprejetje.

Posl. Nik. Vassilko je izjavil, da Malorusi ne morejo sprejeti nagodbe. Razpravljal je potem obširno o željah in zahtevah galiških in bukovinskih Malorusov.

Ko sta še govorila Peschka in Fressl, se je debata zaključila. Glavnima govornikoma sta se izvolila posl. Schrott pro in poslanec Kaiser contra.

Posl. Schrott je razpravljal o težavnem položaju vinorejcev, zahteval naj se umetna vina popolnoma prepovedo ter se odpravi vinska klavzula.

Posl. Kaiser se je izjavil za ločitev Avstrije od Ogrske ne le gospodarsko, temuč tudi v političnem oziru naj nastopi personalna unija.

Končno so se izvršili nekateri stvarni popravki ter se je seja zaključila oh 1/9. uri zvečer.

Prihodnja seja bo v četrtek.

Zagovarjanje dvoboja.

Med zastarelimi uredbami v armadi, s katerimi se ne morejo sprijazniti kulturni in napredni sloji meščanstva, je posebno dvoboj, ki še vedno velja pri vojaštvu za nekaj častni privilegij, dasi ni družega kot zdvijana brutalna razvada iz krvočnih viteških časov. Koliko se je v tem oziru že predlagalo, tudi v državnem zboru in v delegacijah, a vojna uprava brani dvoboj neizprosno. Zadnja leta se je ustanovilo po vsej državi mnogo društev proti dvoboju, ki hočejo prepire poravnati v posebnih razsodiščih. ne da

bi se morala prelivati kri. Vojna uprava v začetku ni upala nastopiti proti takemu gibanju, ker so v družini zoper dvoboj odlične osebe iz aristokratskih krogov. Novi vojni minister baron Pitreich pa je ravnokar — kakor poroča neki dunajski list — nastopil proti tem pomirjevalnim društvom. Seveda ni storil to očitno, temveč z zaupno okrožnico na vojaška poveljstva. Iz vsebine tega ministrovega pisma je razvidno, da se boji, ako bi se takozvane »častne zadeve« pri vojskih reševale brez dvoboja. V pismu posebno povdarja, da se nahajajo v imenikih protidvojnih društev tudi imena neaktivnih častnikov in v častnikov izven službe. S tem baje pridejo taki častniki v nasprotje s svojimi stanovskimi dolžnostmi ter zaradi tega ne morejo pripadati društvu. Končno se ukazuje takim neaktivnim častnikom, da takoj izstopijo iz društva. — Ne glede na to, da minister tukaj nekaj graja, kar odobravajo vsi sloji, odreka tudi neaktivnim častnikom, ki so vendar le svobodni državljani, da ne smejo biti pri popolnoma nepolitičnih družinih.

Zoper samostanske šole na Francoskem

je bila dne 18. t. m. v francoski zbornici glavna bitka. Posebno znamenita so bila izvajanja zoper kongregacijske šole ministrskega predsednika Combese, ki je rekel med drugim: »Samostanski učenec (učenka) pozna le en svet: samostan, in ves njegov pouk je v protislovju z moderno družbo. Ta pouk je nevarnost za moralno in narodno enotnost našega naroda. Kongregacije divjajo zoper zakone republike, njih ideal je povsem drugje kakor v republiki. Pouk v samostanih pripravlja mladino za revolucijo. Potem je dokazoval, kako so se samostani polaščali javnega pouka v državi. Leta 1854 je bilo 825 javnih šol z 42.462 učenci, leta 1887. že samo 302 šoli z 20.174 učenci, a leta 1898 je obiskovalo javne šole le še 9275 učencev, vse druge so imeli samostani. Vse kongregacije preveča isti duh, duh revolucije; obsojene so po npravnosti in duhu demokratije. Pri glasovanju se je vsem kongregacijam odreklo državno priznanje. Zbornica je sklenila Combesov govor nabiti po vseh občinah Francoske, ravno tako izid o glasovanju. Po celi Francoski se ta dan hrupno proslavlja.

Politične vesti.

— Bodoči predsednik na Koroškem. V poučenih krogih se zatrjuje, da postane naslednik deželnemu

predsedniku vitezu Fraydeneggu na Koroškem baron Robert Hein, sedaj podpredsednik pri gornjeavstrijskem namestništvu. Pa tudi dvorni svetnik pri bukovinski dežlavi Fekete ter ministrski svetnik Pretis se imenujeta.

— Avstrijska trgovinska bilanca v mesecu februarju 1903. izkazuje: uvoz 1527 mil. K, za 168 mil. K več kot v istem mesecu lani; izvoz znaša 1489 mil. K, za 104 mil. K več kot lani.

— O trozvezi je govoril v pruskem državnem zboru kancelar grof Bülow ter po ovinkih povedal, da je Italija zavezana v slučaju vsakakega napada iz Francije pomagati Nemčiji.

— O zatiranju Nemcev na Ogrskem je interpeliral v pruskem državnem zboru pos. Hasse. Grof Bülow je odgovorjal: »Mi nimamo za tako kritiko o notranjih razmerah drugih držav nikake pravice in nikakega interesa. Mi bi si tudi tako kritiko najodločneje prepovedali.«

— V pruskem državnem zboru je prišlo pri razpravi o dispozicijskem fondu za pospeševanje nemštva v vzhodnih pokrajinah do strastnih debat. Poljak pl. Glebocki je zahteval, da se ne sme kraljev grad v Poznanju graditi na državne stroške ter je povedal, da je cesarjev obisk lani prinesel Poljakom v Poznanju le gorje, ker so se poljski trgovci bojkotirali, češ, da so pokazali premalo patrijotičnega navdušenja.

— Za Južno Afriko je dovolila angleška zbornica 20.265.000 funtov šterl. Pri tej priliki je povedal Chamberlain, da se je vrnilo dosedaj blizu 100.000 Burov nazaj na svoja posestva. Na odškodninah in popravah se je izplačalo 15 milijonov kron.

— Angleški kralj potuje v kratkem v Lisabono, kakor se govori, da nakupi portugalske kolonije.

— Revolucija v Srednji Ameriki. V republiki Honduras je dal prejšnji predsednik Sierra generala Villela in Balares pred vojnim sodiščem ustreliti, ker nista izvedla predsednikovih ukazov.

Dopisi.

Iz Zagorja ob Savi. Tekoči

mesec se bodo vršile pri nas volitve v občinski odbor in ker nam ni vse eno, kdo da nas bode zanjeprej zastopal in nam nalagal bremena, se hočemo nekoliko ozreti na volitve v ta zastop v preteklem času. Te volitve so se vršile že nekaj časa sem v znamenju pritiska in sile in sicer na tak način, da je poklical rudniški ravnatelj delavca — volilca v svojo pisarno, mu tam izročil listek, na katerem so bili ti-

Dalje v prilogi.

momor. Ustrelil se je gospod Pimprilimpim ... motiv nesrečna ljubezen — bi se bralo to kaj imenitno. Toda Pimprilimpim je šel rajši v samoto in delal pesmi. Pokazal mi je samo eno, ki se je začeljala:

Preljuba moja Fran'ca,
Pod Gradom je Ljubljani'ca,
Pod Gradom teče rdeča kri,
In Pimprilimpim Ti lahko noč želi!

Sredo in konec sem žalilobg pozabil. Imenitna sta bila obadva, imenitnejša nego sam Pimprilimpim. Pozneje se je fant odpovedal posvetnemu veselju pesnikovanja. In vendar ni postal kritik.

Ne, nesrečni pesnik se ni skisal v kritiko. Samo po kavarnah, med dobrimi znanci, zabavlja različnim pisateljem slovenske krvi, če jih ni zraven.

Tudi drugače se živo zanima za domači napredek, za domačo umetnost. Ta teden je bil eden prvih, ki si je dal snažiti čevlje pri enem pravkar diplomiranih ljubljanskih snajlčev obuvala na ulici. Kadar otvori v Ljubljani kako razstavo slik in umetnin, je nikdar ne zamudi obiskati, če dobi brezplačno vstopnico. Slovenski jezik pa je obogatil z marsikaterim krasnim izrazom, ki vpije na glas po svojem Pleteršniku; tako na priliko: unterfuzljati, ferker vzdigniti etc. etc.

Hčerka gospoda Pagata in gospe Pagatovke si zaradi svoje slovenske narodnosti domišljuje še manj kakor omenjeni trije njeni sorodniki. Bere in govori od vseh največ, pa, če le more, nemško. Vendar pozna Kersnika, Jurčiča in druge po imenu, nekatere celo po formatu njih izdaj. Nemškega jezika sicer ni zmožna popolnoma, vendar govori rajši nemški kakor slovenski, ker se boji, da bi je ne zamenjal kdo s kuharico. Navzlic vsemu temu ni odtujena svojem narodu tako, da ne bi vzela Slovenca, če bi imel dobro službo. Mož je mož, klobasa pa klobasa, pravi gospod Pagat.

Preteklo sredo sem spoznal to častivredno obitelj.

Bilo je namreč ta dan ravno petindvajset let, odkar gospod Pagat ni bil kupil nobene slovenske knjige. Jubilar je sklenil obhajati to redko slavnost v ozkem krogu svoje obitelji. Iz prirojene neumosti pa je povabil tudi mene na večerjo. Jedli smo pečene golobčke in solato. Gospod Pagat je pojedel dva teh razupito nedolžnih ptičev in mernik zelenjave. Ginjena gospa Pagatovka mu je dala še eno »flugo« po vrhu. Mi smo pa gledali.

Rado Murnik.

Viktor Parma in njegova dela.

(K premijeri operete »Amaconke«.)

Najpopularnejši slovenski skladatelj je danes izvestno Viktor Parma. Njegove plesne skladbe se igrajo leta in leta, njegove koračnice svirajo vojaške in privatne civilne godbe na Slovenskem in Hrvatskem, njegove opere »Urh, grof celjski«, »Ksenija« in »Stara pesem« so se uprizorile opetovano v slovenskem in tudi hrvaškem gledališču, posamezne točke iz njih pa se igrajo na klavirju v naših najboljših in tudi v naših skromnih domih, kjer se ljubi domača glasbena umetnost. Lav. Schwentner, Oton Fischer, Iv. Giontini, Emil Berté & Co. na Dunaju ter »Novi Akord« so izdali že celo vrsto njegovih del, tako da ni slovenske muzikalne hiše, v kateri bi ne bilo znano in čislano ime skladatelja Viktorja Parme.

In vendar se doslej še ni našel biograf, ki bi bil slovenski javnosti kaj več poročal iz življenja tega neumornega delavca na slovenskem kulturnem polju. O priliki četrtega njegovega dramskega glasbenega dela naj torej vsaj naš list predstavi narodu Parmo tudi kot človeka.

Rojen je bil leta 1858. v Trstu. Oče, rodom Slavonec, je bil vladni uradnik, ki je umrl leta 1895. z naslovom policijskega svetnika. Mati Matilda, rojena de Mattei, je bila rojena v Gradcu kot hči majorja francoske armade. Mladostna leta je preživel Viktor v Trstu, Benetkah, na Reki in v Zadru, kjer je zahajal v ljudsko šolo ter užival tudi prvi pouk v glasbi. Gimnazijske študije je imel v Zadru, Novem mestu in v Tridentu na Tirolskem. Pravoslavje je absolutno prevladovalo. Prebivši jedva leto dni pri policijskem ravnateljstvu v Trstu, je prestopil v vladno službo ter služboval v Ljubljani, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Postojni, Logatcu in Kamniku. Leta 1900 je šel kot okrajni nadkomisar v Črnomelj ter bil junija 1901 ondi imenovan okrajnim glavarjem. Tam živi v krogu svoje družine še danes.

Že v najzgodnejši mladosti je kazal velik talent za glasbo. Kot gimnazijalec je že igral violino, cello in klavir, sodeloval pri koncertih ter pri gledaliških predstavah. Dosegel je toliko spretnost in umetnost na gosli, da je bil že kot deček vrlo poraben za vsako glasbilo. V Tridentu je kot maturant začel komponirati za diletantski orkester majhne

skladbe, ki so se izvajale vspešno. Temeljito pa se je bavil z glasbeno umetnostjo na Dunaju kot akademik ter je poslušal predavanja profesorja Brucknerja. Zahajal je v glasbene kroge, posejal pridno vse koncerte ter bil reden poslušalec opernih in operetnih predstav. Bavil se je z vsem glasbenim slovom ter se neprestano praktično vadil.

Orkester je Parmovo največje veselje in brez orkestralne godbe mu ni bilo nikjer obstanka. Zato si je znal s svojim navdušenjem in s svojo ljubeznivostjo skoraj na vseh službenih mestih pridobiti spretnih diletantov, iz katerih je sestavil orkester. Tako je imel svojo godbo v Kranju, na Krškem in v Kamniku, drugod pa je sestavljal ad hoc-orkestre za razne prilike. In tako je koncertiral, dirigiral in — kar je glavno — komponiral! Zanimanje za godbo je zanesel agilni Parma v najširše narodeve sloje ter vzgojil celo vrsto domačih muzikov. Glasbeno delovanje Parme v Ljubljani sega še daleč nazaj v čase, ko so se zbirali narodni krogi v klubovi sobi v »Evropi« okoli tedanjih kulturnih prvakov, dr. Zarnika i. dr.

V tem vsestranskem delovanju križem naše domovine je komponiral

kani kandidatje njegove stranke, ter mu zabičal, da mora te voliti. Ako se je pa vzlic temu kdo drznil in volil po svojem lastnem prepričanju, se je vsestransko zatiral ali pa se celo iz službe odpustil. Da se je pa moglo na volilce vplivati in jih natančno nadzirati, sta se vsedla v volilni dvorani na eno stran g. ravnatelj, na drugo pa njegov zaveznik pokojni g. župnik. Tako je izgledala zadnje čase pri nas svobodna volitev. Priznamo, da je pravično, ako je rudnik kot prvi davkoplačevalec primerno zastopan v občinskem odboru, nikakor pa ne moremo razumeti in odobravati, da se jemlje delavcem in takim, ki so od rudnika odvisni, volilna svoboda. Od neke strani se je začelo sedaj pred volitvami poudarjati, da plača rudnik premalo davka in da se boče dotični potruditi, da reši to zadevo po pravici in v korist občine. Nam sicer ni znano, kako je s to stvarjo, ako je pa rudnik dohodke res naplačeno napovedal, tedaj bi bilo le umestno, da se zadeva po pravici v ravnava, ker je naš kmet z nakladami itak preobložen. Bodimo torej oprezní in pustimo vse osobnosti in domače prepire v stran ter stojmo, ako bodo hoteli tudi sedaj na prej omenjeni način postopati, brez razlike vsi v eni vrsti in izberimo v prvi vrsti županom moža, kateremu bode v resnici za blagor občine, ne pa kakor je sedanjí župan, ki je z novo velikansko šolo še bolj obremenil davkoplačevalce v tem, da je večino stavbenega materiala naročal pri rudniku in ga drago plačeval. Na pr. opeko plačal je pri rudniku po 21 gld., med tem ko bi jo bil dobil pri gospodu Müllerju po 15 gld. Isto velja tudi glede odbornikov. Sramota bi bila za Zagorje, ako bi nam še nadalje zapovedovali nekateri rudniški uradniki in pazniki, ki so od danes do jutri pri nas in jim je bore malo mar ali se kedaj in kaj v korist ali škodo občine ukrene. Od merodajne strani pričakujemo toliko pomoči, da se bodo mogle volitve svobodno in brez pritiska vršiti. Obenem opozarjamo, da je g. župnik, sicer vse časti vreden mož za dne 23 t. m. oznanil shod, ki naj sklene, da se župnišče poveča in sezida novo kaplanijo in novo mežnarijo. Kje pa naj z davki in dokladami preobloženi kmet vzame denar, da bi se to plačal? Razmere so preveč slabe, da bi se smelo kmetom še to breme navaliti, posebno, ker teh stavb ni treba. Ako hočejo kmetje varovati svojo krst, naj v 3. razredu volijo narodne moše, ki so nasprotni tem stavbam, ki jih zahteva g. župnik. Bodoli gg duhovniki imeli pogum, v I. razredu voliti z rudnikom in proti ljudstvu, kakor je bila doslej navada, o tem bomo že poročali.

Katoliški uzori.

Zgodovina pripoveduje o križarjih, ki so šli osvoboditi sveto deželo od Turkov, da so, videvši Jeruzalem, stopili raz konje in sezuli svoja obuvla, da bi kot pobožni kristjani stopili na svete kraje a komaj so prišli čez jeruzalemsko zidovje, so začeli moriti in ropati ter so pokončali tisoč Saracenov, v svoji sinagogi zbrane žide pa sežgali. Prišli so častit svete kraje, najprej pa so jih omadeževali s krvjo.

Kdor pregleduje cerkevno zgodovino, se nehotе zdaj in zdaj spominja tega sporočila, vedno tedaj, kadar se prav očitno kaže, da sloni cerkev na dveh načelih, ki se med seboj izključujeta. Na eni strani vidimo najnerazumljivejše zanikanje tega sveta, na drugi pa najstrastnejše prizadevanje po neomejenem gospodarstvu nad tem svetom.

V današnjih časih se katoliška cerkev z vsemi silami trudi, da bi iz nova dobila neomejeno oblast nad državami in nad narodi ter nad vsem dejanjem in nehanjem posameznikov. Obnoviti hoče srednji vek, to je oni čas, ko je stala na višku svoje moči in ko je bilo vse javno in vse zasebno življenje urejeno po njenih navodilih. Na obnovitev teh razmer dela danes z večjim naporom, kakor kdaj poprej, in zato je gotovo umestno, da dobi slovenska javnost jasno sliko, kaka so uzori katoliške cerkve.

Vsa zgodovina od razpada rimskega cesarstva do popolne zmage cerkve ni v bistvu nič drugega, kakor zgodovina prizadevanj, zagotoviti cerkvi absolutno gospodarstvo nad vsem svetom. Cerkev ni prej odjenjala, dokler ni dobila vse v svojo oblast, dokler ni v sebi združevala sveta zanikajočega principa in principa, da je poklicana, vladata svet. S to zmago cerkve se je začela klasična doba srednjega veka, doba, kateri je transcendentalno naziranje o Bogu podlaga in zasloba. Iz tega naziranja in iz nauka, da je v cerkvi uteleseno kraljestvo božje, cerkveni poglavar pa je namestnik božji, se je razvil napačni nazor, da vse, kar se hoče Bogu dati, se mora dati cerkvi, kar se hoče Bogu storiti, se mora storiti cerkvi. Tako je postal križ znamenje kristjanske vere in ob enem cerkvene vladodrželnosti, tako je prišel v veljavo nazor, da se časti Boga, če se poveča moč duhovnikov in napolni njih bisago.

V tem istem smislu je cerkev urenila tudi svoje pravne nauke. Cerkevna pravnost ne sloni na razločevanju: „to je dobro in to je slabo.“ Že škof Izidor († 636) je dejal: Dober je namen, ki je obrnjen na Boga, (to je na korist cerkve) slab pa namen, ki meri na pozemski dobiček in na pozemsko slavo.“ Po tem nauku se smatra lahko kot dober namen tudi to, kar je samo na sebi slabo. Cerkev se je tega nazora tudi držala in se ga drži tudi dandanes, ter obsoja na pr. ljubezen do svoje domovine, ljubezen do svojega naroda, ljubezen do rodbine, častiljnost, razveseljevanje itd. kot greh, ker izvirajo ta čutila in prizadevanja iz pozemskih nagibov, iz nagibov po sreči na tem svetu. Bernard de Clairvaux na pr. je opominjal vernike, naj ljubijo Boga in jim rekel, da zamorejo to storiti le, če pozabijo na svoj dom, če se odpovedo posvetnim nagnenjem, ljubezni do imetja, ljubezni do sorodnikov in posvetnih časti, češ, vse to so hudičeve pasti.

Po cerkvenem nauku je imelo življenje sploh samo ta namen, da pripravi človeka na oni „boljši“ svet in zato je veljal za najpobožnejšega tisti, ki je

najbolj povečal glavo in najbolj vzdihoval! V tej „žalosti“ se je namreč videlo dokaz, da se ljudje zavedajo svoje grešnosti. Papež Gregor VII. se je znal tako žalostno držati, da ga je vse občudovalo; kadar pa je maševal, je vedno glasno jokalo. Ta navada je bila jako razširjena, a bilo bi napačno misliti, da je bila le izraz hinavstva; ljudje so res v svoji omejenosti mislili, da je ta svet le vstvarjen, da se na njem pripravljajo za nebeško kraljestvo, in da je velik grešnik, kdor se sploh veseli. Idealni človek je bil tisti, ki se je odpovedal vsemu, kar je posvetnega in ki je zadoštil tudi najnaravnejša čutila. Ideal vseh idealov pa je bil — menih, ker se je z obljubo siromašnosti, čistosti in pokornosti odrekel svetu in se popolnoma ločil od svoje domovine in od svoje rodovine. Menihi so veljali za „nebeške ljudi ali zemске angelje“ mej tem ko so mnogokrat navadne duhovnike smatrali za grešnike, ki so pogubljeni. Da je v bistvu še dandanes ravno tako, se lahko vsakdo sam vsak dan prepriča. (Dalje prih.)

Davek na užitnino od vina, vinskoga in sadnega mošta.

(Dalje.)

4. Napoved ali zglastitev živine, kolikor je obrtnik ima, in pa mesa, kar ga je v zalogi.

Plačevanja davka od te zaloge.

§ 27.

Ako gre za podjetje podvrženo davku od mesa, katero prehaja iz pogoditve v plačevanje davka po tarifi (§ 24), mora podjetnik poslednji dan, do katerega velja pogoditev, finančnemu to podjetje nadzirajočemu organu, predložiti napovedno in pregledno polo, zglastiti, koliko ima živine spadajoče pod tarifne postavke 1 do 6 in zalogo davku podvrženega mesa, kar ga bode konec pogoditvene dobe v naznanjenem obrtvališču (§ 23), ter od omenjene zaloge davku podvrženega mesa opraviti davek pri uradu ali organu, kateri je v to postavljen.

5. Dolžnost napovedi in plačila potrošnine.

§ 28.

Podjetnik ima dolžnost:

1. Kolikokrat ga je misel, v tarifi imenovano živino klati (pobjati) ali spraviti iz prostorov, kjer se hrani, le-to — držeč se podpisanega roka — po tem

2. kolikokrat hoče od koga drugega kaj davku podvrženega mesa ali pa žive živine, ki je imenovana v tarifi, vzeti, pridobiti si, ali kako meso ali živino, bodi si tudi last koga drugega, v svoji obrtvalnici spraviti, ta svoj namen — predno meso ali živino v njegovo obrtvališče pride — finančnemu podjetje nadzirajočemu organu psmeno ali ustno napovedati in ob enem napovedno in pregledno polo predložiti.

Napoved dejanj, omenjenih pod številom 1, mora se praviloma storiti dvanajst ur, predno se dejanja ta izvršijo. Ako bi pa tudi pri krajšem roku pravočasno pregled zagotovljen bil, sme ravnojače finančno oblastvo prve stopinje zgornjo dobo primerno okrajšati.

Kadar se hoče kako davku podvrženo klanje živine ali jemanje mesa izvršiti, mora se precej pri uradu ali organu v to določenem plačati samo davek, kolikor ga pristoji po tarifi, in o tem se podjetniku davek plačati dolžnemu poleg potrdila na napovedni in pregledni poli izda še tudi plačilna boleta.

ranih Amaconk, ki naj bi bile častni polk vladarice. Vsled poseta visokega inostranskega suverena pride v dotični kraj več mladih in starejših, dovtipnih in resnih mož, uradnikov, vojakov, delavcev in drugih, vsi ljubezni željni in ljubezen budoči. In principi Amaconk se začno majat, kolebati in padati. Suverena sta končno prišli docela izpremenjene situacije okoli Helene Zurandove, ki izgubi sama svoje srce...

Melodiozna, vesela in dražestna godba ter velezanimivo dejanje sta poroka, da doseže tudi to delo Parme na odru trajen uspeh.

Naslovno vlogo (Helena Zurandova) poje gospa Svobodova-Hanusova, Amaconk pribočnic (Olga in Anastazija) gđ. Procházkova in gđna. Glivarčeva, državnega svetnika Židanskega gosp. Hašler, Galanova g. režiser Aschenbrenner, žida Moška gospod Lier. Sodeluje pa — poleg opernega moškega in ženskega zbora — tudi več članov drame. Večje vloge imajo gosp. Dobrovolny, gospa Danilova in g. Verovšek.

Premijera se vrši v torek, dne 24. t. m.

Ako pa kdo napove, da hoče žival tarifnega postavka 1. zaklati s pridržkom povračila potrošnine, in če ta pridržek govori samo za neki del zaklane živali (§ 35), mora se poleg davka, dolžnega po številu glav, ki ga je precej pri napovedi ali zglastitvi opraviti, zadnji čas v 24 urah po zakolji doplačati še toliko, za kolikor bi davek, kar ga po tarifi pride po teži mesa pobite živali, bil večji od že odpravljenega davka. V slučajih takega pridržka delovitega povračila potrošnine bodo se na davek dolžnega obrtnika izdajale tudi bolete o delnem plačilu, toda k večjemu po tri in nobena ne za manjšo svoto od tiste, ki pride po tarifi za 25 kilogramov mesa.

6. Pogoji, pod katerimi se smeje napovedano dejanje začeti.

§ 29.

Nobeno v § 28 pod 1 in 2 omenjenih dejanj ne sme se začeti, predno je a) potrdilo o storjeni napovedi ali zglastitvi, — in kjer gre za klanje živali ali za jemanje mesa, podvrženo davku, boleta opravljena s potrdbo plačanega davka v obrtvališču prististem, kateri daje pojasnila finančnim podjetje nadzirajočim organom (§ 24), in predno je

7. Na pašo gonjena in delavna živina.

§ 30.

V § 28 ustanovljena dolžnost napovedovanja prignane ali odgnane živine ne velja ne za živino, ki se goni na pašo, ne za delavno živino, ki jo lastnik za kako kmetijsko delo na svoji kmetiji ali za kak drug opravke pošlje kam drugam, ako ta živina ne ostane čez šest dni zunaj prostorov podvrženih pregledu.

Ta dolžnost tudi ne sega na tisto živino, katero kdo drug v kaki krčmi, podvrženi pregledu glede davka od mesa, kam za tri dni najdalje spravi, vendar tako, da je odločena od krčmarjeve.

8. Odpis zaradi prostosti od davka.

§ 31.

Ako kaka v napovedano in pregledno polo vpisana žival tarifnih postavk 1 do 6, od katere se ni plačan davek, vsled bolezní ali drugega naključja pogine, ali če uide iz prostorov, kjer se hrani, ali če jo kdo vzame iz teh prostorov tako, da davek plačujoči podjetnik ali obrta voditelj ni kriv, mora oni, oziroma ta precej, brž kakor za prigodek zve, naznaniti županu, ter naznanjeni prigodek o dotičnem pozivedovanji, kolikor se da, izkazati.

Živine, zastran katerega so ti pogoji izpolnjeni, odpiše (izbriše) so v napovedni in pregledni poli.

Ako bi se pa meso takih živinčet, ki so po naključju poginila, za obrt porabilo, treba je začasno podati napoved in davek po tarifi odpraviti.

(Datje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. marca.

— **Interpelacija dr. Tavčarja** glede goškega kurata Ferjančiča se glasi: »V občini Goče v postojnskem političnem okraju, se dele občani, kakor skoraj povsod na Kranjskem v klerikalno in v napredno stranko. To razdelitev je ne til ondodni kurat g. Ferjančič in je razpihal strankarske strasti tako, da so njegovi pristaši proti naprednjakom nastopili z nasilnostimi. Ko so naprednjaki pred dvema leti priredili veselico, so jih po kuratu naščuvani klerikalci napadli. Storili so dejanja, valed katerih je bilo več klerikalcev zaradi hudodelstva javne nasilnosti obtoženih in obsojenih. A tudi intelektualnega proizvoditelja teh nasilstev, imenovanega kurata Ferjančiča, je dosegla roka pravice. Isti je bil zaradi hudodelstva goljufije, storjenega z zapeljavanjem h krivemu priševanju pred sodnijo v zadevi omenjenih nasilstev obtožen in obsojen na večmesečno ječo. To kazen prestaja ravno sedaj. — Pred kratkim je prišla h knezoškofu v Ljubljano deputacija pristašev kurata Ferjančiča prosit, naj kuratu Ferjančiču po prestani kazni zopet podeli kuracijo v Gočah. Knezoškof je deputacijo neki zagotovil, da to stori. Že vest o tem vspehu deputacije je razburila ne samo Gočane naprednega mišljenja, nego je tudi daleč čez meje občine vzbudila umljivo začudenje; če bi se kuratu zopet podelila dosedanja njegova služba, bi postala nemir in boj v občini permanentna. Po § 8. zakona z dne 7.

maja 1874 državnega zakona št. 50 mora državna bogočastna uprava, ako je imetelj kake katoliške cerkvene službe ali cerkvene prebende spoznan krivim kaznivega dejanja, ki izvirajo iz koristolovstva, ali so proti pravnosti in delajo pohujšanje... zahtevati, da se odstrani iz službe oziroma prebende... Sklicuje se na to zakonsko določbo in z ozirom na nevarnost, ki preti valed zopetnega nameščenja kurata tej, do kuratovega prihoda vedno mirni občini Goče, vprašajo podpisani Nj. ekselencno gospoda ministra za uk in bogočastje: »Hoče-li bogočastna uprava zahtevati in pri tem vstrajati, da se radi hudodelstva obsojenemu kuratu J. Ferjančiču ne podeli več dosedanja njegova prebenda? Na Dunaju, 19. marca 1903. (Podpisi)

— Gospodarska zveza.

Zabeležili smo večerj govorico, ki kroži po Ljubljani o razmerju med »Gospokarsko zvezo« in trgovcem Konradom Schumiem. Ne bomo govorili o tem, kako je sploh mogla »Gosp. zveza« priti v to razmerje, ko prevzemajo saniranje v konkurs padlih podjetij navadno le dunajski židje. Faktum je, da je bila »Gosp. zveza« v razmerju s K. Schumiem in tega ne utaji, tudi če bi tako poskusila. Vpraša se samo, za kake svote je »Gosp. zveza« pri ti trgovini angažirana. V tem oziru se čujejo različne sodbе, a da vedo detajle samo prizadete osebe, je samo ob sebi razumljivo. Ta stvar pa ni morda kaka privatna zadeva »Gosp. zveze«, nego je javna zadeva, ker »Gosp. zveza« ne deluje s svojim denarjem — tega namreč nič nima — marveč s tujim denarjem. »Gosp. zveza« je postala centrala različnih posojilnic, ki pri nji nalagajo svoj denar, in s tem zaupanim denarjem operira »Gosp. zveza«, s tem zaupanim denarjem se je udeležila trgovine K. Schumiya. Ta okolnost je vzrok, da je razmerje med »Gosp. zvezo« in med Schumiem javnega interesa in da je tu treba hitrega in zanesljivega pojasnila. Če je bil Konrad Schumi res aktiven, kakor se trdi, potem je »Gosp. zveza« iz nevarnosti. Trdi se pa tudi, da K. Schumi ni bil aktiven in da je ves denar, s katerim je udeležena »Gosp. zveza« pri Schumiyevi trgovini, izgubljen, da je torej izgubljen denar, ki so ga različne posojilnice zaupale »Gospod. zvezi«. Naš namen ni, provzročiti kak »run« na »Gosp. zvezo« in za njo stoječe zavode, ker bi imel narod vsled tega preveliko škodo. Poznali smo razmerje med »Gosp. zvezo« in K. Schumiem že v sredo, a vendar ga nismo omenili, nego namenoma priobčili notico, s katero smo indirektno »Gosp. zvezi« še na roko šli, samo da bi ne nastal kak »run«. A »Gosp. zveza« ni dala nikacega pojasnila, ki bi bilo javnost poučilo in pomirilo. To je sumljivo; to opravičuje sum, da hoče »Gosp. zveza« svoje razmerje s K. Schumiem prikriti, da si je operirala s tujim, njej zaupanim denarjem. V oigled temu in da se prepreči vsaka nesreča, je v javnem interesu, da poskrbi »Gosp. zveza« za zanesljivo in zaupanja vredno pojasnilo. To je mogoče le, če prosi vlado za takojšnjo revizijo »Gosp. zveze«. Vladnim organom se bo verjelo, »Gosp. zvezi« se pa ne verjame. Že dejstvo, da je »Gosp. zveza« prosila za revizijo, bi vplivalo pomirljivo, nasprotno pa, če bi »Gosp. zveza« ne storila tega koraka, bi moral vsakdo misliti, da se hoče z različnimi umetnostimi rešiti iz zadrege in da je svojdenar, njej zaupani denar, pri K. Schumiyu izgubila.

— Obč. volitve v Trzinu.

Nobena reč na svetu ne boli klerikalca tako, kakor da je narodna-napredna stranka čista in neomadeževana v vsakem oziru in da vsikdar zvesto služi narodnim težnjam slovenskim. Klerikalci so že na vse mogoče načine

Parma veliko število skladb, sestavljal slovanske potpourrije in četvorke »Pesmij venec«, »Slovanske cvetke«, valčke »Bela Ljubljana«, »Pozdrav Gorenjskeje« in »Triglavske rože«, »Slavnostna koračnica« (1883) za veliki orkester in razne druge kompozicije, ki so postale stalne točke koncertov in plesnih zabav. Ostal ni brez odlike. Najvišji komorni urad je obvestil skladatelja, da je »Slavnostna koračnica« o priliki 600letnega jubileja, odkar je Kranjska pod krono Habsburžanov, sprejeta v družinsko fideikomisno biblioteko.

Poleg teh manjših skladb pa je napisal Parma tudi nekaj velikih za gledališče.

Februarja 1895. leta je prišla na oder Parmova opera »Urh, grof celjski« ter se je pela zaporedoma petkrat: med temi petimi predstavami je bilo troje beneficij na korist kapelnika H. Beniška, vodje opere Fr. Gerbiča in opernega zbora.

Januarja 1897. leta se je upriporila opera »Ksenija«, ki je ostala stalno na repertoiru v Ljubljani in v Zagrebu. Krasni intermezzo se igra vsak hip pri nas in na Hrvaškem.

Marca 1899. leta je prišla na za-

grebski oder dramatiška romanca »Stara pesem«, še iste jeseni pa tudi v Ljubljani. »Novi Akord« so prinesli dve točki iz te opere (»mandolinato« in »dvospjev paža in kraljice«.)

Leta 1899. je spisal Parma tudi vse pevske točke za Jurčič-Govčkarjevo narodno dramo »Rokovnjač« ki je dosegla med vsemi izvirnimi dramami na slovenskih odrih največji uspeh ter bo mogla že v kratkem slaviti jubilej — 25. predstave! Koračnica »Mladi vojaki« je izšla pri O. Fischerju v tisku ter se igra in poje po vsem Slovenskem.

Najnovejša Parmovo delo je tridejanska opereta »Amaconke carice«. Kakor »Ksenija«, je vzela v zastopništvo tudi to opereto ugledna dunajska muzikalna tvrdka E. Berté & Co. Opereta ima celo vrsto krasnih točk, valčkov, koračnic, napitnic, dvospjevov, peterospjev, moških, ženskih in mešanih zborov, kupletov in plesnih pies.

Dejanje je zajeto iz ruske novele Josipova ter ima zgodovinsko podlago. Družba dam, sovražnic moškega spola, s katerim ni imela sreče, ustanovi pod načelnštvom lepe vdove Helene Zurandove gardo emancipi-

poskusili, da bi nas omadeževali; uprizorili so že vse mogoče spletke proti nam, a vselej se je njih načrt izjalovil. Zadnje tedne bi slovenski javnosti po vsi sili radi natvezali bajko, da smo hoteli nemški stranki izročiti Jesenice in Tržič. Klerikalci nas dolže, da smo paktirali z Nemci. Nemci nas dolže, da smo se združili s klerikalci. Glede Jesenice pač ni treba še kaj pisati. Naša stranka se glede Jesenic sploh nikdar ni dogovarjala ni z nemško stranko, pač pa kaj ko so Nemci začeli agitirati za volitve, prosila svoje somišljenike, naj sprejmejo od klerikalcev poudeni kompromis. Vse, kar piše „Slovenec“ glede dogovorov z Nemci zastran Jesenic, je laž. Kar se tiče Tržiča, vzbujajo „Slovenčeve“ tirade samo veselost, in sicer zavedatelj, ker si je le treba predstaviti dejanski položaj kakršen je bil pri deželnozborskih volitvah, da se spozna ves humbug, ki ga uganjaju klerikalci. „Slovenec“ pravi da se je narodna-napredna stranka, oziroma dr. Ferjančič zavezala, ohraniti v Tržiču nemško večino v obč. zboru s tem, da se napredni volilci ne bodo vdeležili volitve. Ali ni to že samo ob sebi neverjetno? Vsaka stranka more prevzemati le take obveze, katere je v stanju izpolniti, ne more se pa zavezati za posamezne neodvisne volilce, ker je na celem svetu ni stranke, ki bi mogla v taki meri vplivati na volilce, kakor tudi „Slovenec“. Sicer so pa Nemci sami preveč pametni, da bi se dali vjeti za obljube take vrste. Nadalje je treba vpoštevati še naslednje: Zveza veleposestnikov z Nemci ima v dež. zboru le nekaj kak pomen, če imata ti dve stranki večino v dež. zboru. Boj pri zadnjih deželnozborskih volitvah je šel za to večino. Če bi bili zmagali klerikalci, bi bili prav nemške poslance potisnili ob zid, bolj še ko nas, ker naša stranka ima velik del ljudstva na svoji strani in ostane važen faktor, tudi če nima večine, med tem, ko nimajo Nemci nikogar drugega za seboj, kakor svoje privilegije. Kdo je imel torej vsaj ravno tako velik interes kakor mi na tem, da klerikalci ne dobe večine? Nemci! Logična in naravna posledica tega je torej bila, da so Nemci pri dež. zbor. volitvah podpirali našo stranko. Če bi tega ne bili storili, če bi bili glasovali s klerikalci, bi se jim bili lepo zahvalili za njihovo zavezanost. Nemška stranka je bila v svojem lastnem interesu dolžna nas po svojih močeh podpirati, tudi v Tržiču, kajti, če bi bili klerikalci zmagali, bi se bili dve stranki vrgli na nemško stranko. Ali si more kdo misliti, da bi bila naša stranka v tacih razmerah obljubila nemški stranki za par tržiških glasov še posebno nagrado? Mislimo, da ni nihče tako najiven. Čemu bi pa bila naša stranka dala tržiških Nemcem izredno koncesijo, ko tržiških nemških glasov sploh ni potrebovala. Dr. Ferjančič je zmagal z veliko večino, a Tržič mu je dal samo nekaj 10 nemških glasov. Ferjančičeva izvolitev je bila tudi brez teh glasov popolnoma zagotovljena in sicer po zaslugi kamniških in radovljiških rodoljubov in zato se more vsakdo le smejati Slovenčevim tozadevnim čenčarjam. „Slovenec“ se sklanja na neko pismo barona Schwegla. Pred vsem bi bilo treba preiskati, če je to pismo sploh pristno, kajti to ni verjetno, da bi baron Schwegel zaupno korespondiral s človekom, kateri niti najnavadnejše diskrecije ne pozna ter zaupna pisma izroča — „Slovencu“. A če bi tudi pismo pristno bilo, zato vendar naše stranke še ne zadene nikaka odgovornost za njega vsebino. Da so bili tržiški Nemci proti Ferjančičevi kandidaturi zaradi njegovega blejskega govora glede Celja, to ni nikaka tajnost, in da so konečno omenjenih 10 glasov dali dr. Ferjančiču, je zasluga nemške stranke. Kako je nemška stranka svoje ljudi za to pridobila, to nas nič ne briga in kake upe so Nemci pri tem gojili, ko so glasovali za dr. Ferjančiča, nas tudi nič ne briga, pa naj se „Slovenec“ še tako zvija in „Grazer Tag“ še tako repenči. Toliko v pojasnilo, da bodo ljudje spoznali „Slovenčeve“ manevre. Nas so ti

manevri pustili hladne do srca. Končno pa bodi še povedano, da je navadno slepenje javnosti, če suče „Slovenec“ stvar tako, kakor da se je pri teh volitvah šlo za boj med Slovenci in Nemci. Župnik Spendal je bil prej zaveznik županove stranke sedaj pa se je združil z nasprotniki te stranke. Ta pa ni slovenska stranka, dasi šteje dosti vse časti vrednih Slovencev. Duša te stranke je g. Gücken vodja takozvane „Ordnungspartei“ po mišljenju nemški nacionallec in menda protestant — steber klerikalizma v Tržiču pa je tovarnar g. Gassner, jako odločen Nemec in nasprotnik Slovencev. „Slovenec“ ugaja torej povsem navaden švindel, če predstavlja župnikovo stranko. Če je vse, kar smo imeli povedati, pa še to se ni izplačalo, ker je „Slovenčeva“ manevriranje tako prozorno, da na razumnega človeka ne more napraviti utisa.

— **Kaj se sme brati.** V zadnjih letih se je vrgla duhovščina na razne stvari, ki so ljudstvu „v kvar“. Med drugim vzeli so fanatični kaplani in župniki s skofom vred v cenzuro vse časopise in razne knjige, katere prepovedujejo čitati pod smrtnim grehom. Priprostemu ljudstvu se je dalo to nekoliko vbiti v glavo, zato res vidimo tuintam, da se upoštevajo take prepovedi. Pravimo priprostemu ljudstvu, to je namreč takemu, ki je duševno popolnoma zaslužajeno duhovščini in vrgame, da duhovnik lahko ogenj „pana“ zamašuje, zagovori i. t. d. Prav nobenega sadu pa niso obrodile take prepovedi pri ljudeh, ki sami kaj mislijo in v takih stvareh ne puste vladati svoje zdrave pameti po drugih. Vendar pa se še vedno kateri fanatični kaplanček upa tudi izobražencem dajati lekcije, kaj smejo brati in kaj ne. Nedavno smo doživeli slučaj, ki nas utrjuje v naših izjavah, da hočejo nezreli kaplani prav povsodi imeti odločilno in vodilno besedo. V nekem kraj. šolskem svetu (večrazredne ljudske šole) je zastopnik učiteljstva vprašal, zakaj nima krajni šolski svet naročenega „Učiteljskega Tovariša“ ampak samo „Slovenskega Učitelja“ katerega nobeden učitelj te šole ne bere. Tu je bil pa kaplan, ki je zastopnik cerkve, kar v elementu in dokazoval, da je to čisto prav in slednjič svoje mišljenje podkrepil z besedami: „Ja, tega (namreč „Učit. Tov.“) se ne sme brati!“ Ta piramidalna bedarija kaplanova se je še celo predsedniku — klerikalcu zdela — prenemumna, zato je obveljal sklep da se tudi „Tovariš“ naroči. Take so razmere. Mlad kaplan hoče tukaj diktirati učiteljem, ki so vsi starejši in sicer mnogo starejši od njega, česa ne smejo brati in v tem slučaju celo svojega stanovskega glasila ne. Tukaj se vidi, kaj bi učiteljstvu vse ukazovali taki prenapeti duhovniki, če bi imeli še nekdanjo oblast nad njim. Pa še ni konca. Ravnoisti kaplan je zahteval, naj se za snaženje in kurjavo šolskih prostorov zniža plača, ker se o počitnicah ne snaži in ne kuri. Zakaj pač to? Zato, ker voditelj šole, kateri ima kakor povsodi na deželi, kurjavo in snaženje prevzeto, ne trobi v njegov rog. Treba je tedaj „sijajno“ plačnega učitelja prikratiti, kjer se da. Zgled krščanske ljubezni! Kaj poreče pa k temu tisto številce učiteljev, ki se duhovščini še vedno za suknjo obeša? Ali delajo taki prijatelji šole in učiteljstva v si šolskem duhu? Dostavljamo še, da si pusti ta kaplan plačevati 200 K za poučevanje verouka in je zamudil v tem letu nad 2/3 učnih ur. Morda smo povedali dovolj.

— **Zloraba spovednice.** Piše se nam: Pretečeni teden sem šel po opravilih v Ljubljano in hotel pri ti priliki tudi spolniti krščansko dolžnost, opraviti velikonočno spoved, kar po naukih svoje dobre pokojne matere vedno izpolnujem. Žalibog — ponesrečilo se mi je to docela in izgubil sem zadnjo tolažbo, to pa zbog nestrpnega in strastnega praznega prepira radi — časnikarske svobode. Prišel bi v cerkev oo. frančiškanov, kjer že od svoje mladosti redno opravljam spoved, dobim okrog spovednic polno vojakov, kateri so ravno isti dan opravljali velikonočno spoved. Čakal sem dobro uro, ker pa ni bilo mogoče priti na vrsto, primoran

sem bil iskati drugod tolažbo svete vere. Grem torej v cerkev Jezusovega srca. Bil sem prav prvi na vrsti, pa ne misli dragi bralec, da sem dobi bil ono lepo tolažbo, katero je naš spasiatelj obetal — ampak dobil sem prepričanje, da je v sedanjem času pri nas nemogoče biti odkritosrčen kristjan. Ko odmolim običajne molitvice in izpovem kopo svojih napak, čutili so duhovni oče takoj, da imajo nekakega liberalca pred seboj. In pričelo se je naslednje: Spovednik: Povejte mi vendar, kolikokrat niste bili v cerkvi? — Jaz računim po vseh mogočih logaritmi in mi ni mogoče tega zračuniti. Spovednik: No, se že vidi, da ne znate katekizma, gotovo zato, ker morda preveč berete. Ali morda berete celo prepovedane liste? Jaz: »Ne vem kako to mislite.« Spovednik: No, morda berete celo liste, katere je škof prepovedal, »Slovenski Narod« in druge? Jaz: »Tudi te liste berem, kakor druge.« Spovednik: Ali obljubite nikdar več brati prepovedanih listov? Jaz: Ne! — »Torej«, zagrmijo spovedniki, ne ubogate svojega škofa? Jaz: »V tej zadevi ne, on lahko vam ukazuje, meni pa ne.« »Z bogom«, zagrmijo duhovni oče in, »z bogom« se poslovim jaz. Vrata se zaloputnejo in tako me je vrgel škofov glas iz cerkve — v posmeh pričujočih svete tolažbe želečih — morda ravno takih grešnikov, pa ne tako trdovratnih kot sem jaz.

— **„Domoljub“**, ki je izšel ta teden, piše o vsakovrstnih, najbrezpomembnejših stvareh, samo o koroškem kaplanu, ki je svojega župnika najprej okradel, potem pa mu vli v mašno vino strupa ter bil potem radi tatvine in poskusenega zavrtnega umora obsojen na 15 let ječe, samo o tem ne ve „Domoljub“ ničesar povedati. „Domoljub“ je to z molčal Lahko bi bil rekel: V vsakem stanu se najdejo garjeve ovce in kar stori eden, tega niso vsi krivi. — To bi bilo dostojno in nihče bi ne bil mogel nič reči. Toda „Domoljub“ ni tega storil. Ljudje ne smejo izvedeti, da se dobe tudi med duhovniki hudele, da se je dobil duhovnik, ki je celo mašno vino zastropil. V tem prikrivanju tiči dokaz, da je „Domoljub“ še danes z obsojenim kaplanom solidaren in to je, kar smo hoteli pribiti.

— **„Slovenec“** od 18. t. m. v odgovor se nam piše z dežele: Da se Sokolstvo pri nas ni razvilo tako, kakor pri Čehih, tega ni bila kriva čisto nič domača politika, ampak je ta, da med Slovenci sploh ni bilo moč, ki bi znali telovadbo poučevati po sokolskem sistemu. Predtelovadci so rajše zajemali iz drugih knjig, le češko se ni hotel nihče učiti, s češkim sokolstvom nihče v bistvu seznaniti. Potem pa s tem, da je kdo izvršten telovadek, še ni rečeno, da bi bil zmožen vaditelj. Treba se je mnogo učiti, dolgo, dolgo vrsto let vstrajno zahajati v telovadnico, prebiti izpit iz prakse in teorije, potem šele, ko so se sobratje prepričali o njegovi značajnosti in zmožnosti, do seže Sokol visoko čast, da postane vaditelj, vzgojitelj izročeni mu članov. To doseči je v Sokolu najtežje, in sicer zato, ker je zavisen vspeh dela v Sokolu od vaditeljev. Kjer teh ni, je škoda truda, brezuspešna misel na ustanovitev Sokola, vse navdušenje ne pomaga nič, zastoj vsak korak. Če je vaditelj dober, napreduje društvo, če je pa površen, slabo podkovan ter prihaja nepripravljen v telovadnico in je plitve telovadske izobrazbe, je vspeh neznaten, ter več škoduje kot koristi narodu. Po takih družtvih se telovadi javendan in niti pravice nima tako društvo, imenovati se Sokol. Kako slabo se je skrbelo pri nas za naraščaj Narodni greh je, kjer Sokol ne poučuje mladine, ne skrbi za njeno telesno pa tudi duševno izobrazbo s knjižnico in predavanji. Odkod pa naj prirašča članstvo, če ne iz vajencev? Kdor ni že kot deček začel, se pozneje ne loti z lepa telovadbe. Sicer pa lahko trdimo, da je zadnjih 10 let bila stena prdrta in da je sokolska ideja tuintam

na Slovenskem dobila korenine, kar opravičuje upanje, da pride slovenski Sokol v pravi tir.

— **Dogodki v Ricianjih.** »Edinost« poroča: Dne 19. t. m., na praznik sv. Jožefa, so slavili v Ricianjih svojo običajno cerkveno in romarsko slavnost. A kako so jo slavili? Mnogo žalostnih dni je že bilo v Ricianjih — saj se bore Ricianjci že več nego 100 let neprestano proti latinskemu nasilju — a včerajšnji dan spada gotovo med najžalostnejše, kar so jih Ricianjci prestali, a z Ricianjci tudi njihovi zvesti sosede in drugo slovensko ljudstvo, katero je bilo navajeno romati k sv. Jožefu. Ne vem, kake ukaze je imel latinski kapelan gospod Krančič v Ricianjih, omenjamo pa, da je bil par dni poprej v Borštu okrajni glavar iz Kopra, da je bila na dan sv. Jožefa v Ricianjih v okolici cela četa orožnikov — neki orožnik je pravil, da jih je nad sto — kateri so obkrožili vso vas in bližnjo okolico, in da so bile vse priprave take, kakor da bi bil ves kraj poln roparjev in tolovajev. Latinstvo je dalo ta dan sijajen dokaz, da je izgubilo v Ricianjih popolnoma svoja tla. Na dan pred praznikom ni bilo nikakega zvonjenja; romarji so morali iti že ob 7. uri zvečer iz romarske cerkve, katero je g. Krančič zaprl in so potem okolo nje krožili crožniki. Romarji so bili razdraženi in so želeli Ricianjcem, da bi čim prej zmagali v svojem težkem boju proti takim oblastnikom. Na dan sv. Jožefa je bila samo tiha maša, še celo brez propovedi, kar je vzbudilo veliko nevoljo med vsemi, ki so bili navzoči. Ljudje so se spominjali na lepe lanske slavnosti, kako so slovenski misijonarji s propovednice govorili o divni Kristovi ljubezni, kako so slovenski svečeniki pred oltarjem glasno prepevali bogoslužne molitve in sv. mašo v staroslovenskem jeziku, kako je močan pevski zbor složnih ricianjskih moč, mladeničev in deklet prepeval divne staroslovenske mašne pesmi, kako je bila cerkev lani vsa odličena in kako so vsi romarji lepo zadovoljili svojim krščanskim dolžnostim in drugim svojim zaobljubam. Letos pa je bilo povsod razdejane in sledi opustošenja, ki se je vršilo na tem svetem mestu. Nihče ni bilo cerkvenega govornika; oni slovenski svečeniki so izgnani, divni cerkveni pevci so se morali umakniti bodalom orožnikov, cerkev je vsa zaprta in prepredena s pajčevino, na enem oltarju so še ostanki jaslje od božičnih praznikov, ko se je zadnjič še vršila slovenska služba božja, in okolo jaslje so oleandri in druge cvetlice vse posušene in razdejane. Tudi vse luči so zamrle, še celo ona čudodelna svetilka pred velikim oltarjem sv. Jožefa nima olja. Po cerkvi je stal ves narod tužen in povešene glave. Vsi se žalostno spogledujejo in poprašujejo: tako so uničili to slovensko svetišče, tako so razdejali to sveto mesto! Mnogo ljudi je v cerkvi na glas jokalo o tem tužnem in žalostnem prizoru. Tako je izpala letos na praznik sv. Jožefa v Ricianjih — latinska cerkvena slavnost. Ni nam treba še k temu pristavljati, da ni hotel nikdo Ricianjcev v cerkev. Zunaj po vasi pa se je razvijalo živahno življenje. Od vseh strani se je zbralo mnogo gostov, bližnjih sosedov, rodoljubov iz Trsta in okolice, pa tudi iz drugih slovenskih krajev, ki so poizvedovali o stanju v Ricianjih in so navduševali Ricianjce za daljše boje. A Ricianjci so kazali na skalovje, na katerem stoji Ricianjska vas in so izjavljali: skalovje pod nami mora popustiti in se razmaja, a mi ne odnehamo nikdar od sv. Cirila-Methodijeve cerkve! Vsi, ki so bili v Ricianjih, so nam pravili, da morajo Ricianjci zmagati. In mi, ki vidimo te vstrajne slovenske moč in navdušenje, ki vlada med sosedi njim slovenskim prebivalstvom za slovensko stvar v Ricianjih, moramo tudi temu pritrditi.

— **Iz Komende pri Kamniku** se nam piše: Znani lončarski industriji, ki se zlasti mnogo goji v

občini Mlaka pri Komendi preti vsled znatnega podraženja surovin velika sila. Cene ila, barvila, lošča in osobito drv rastejo leto za letom, istotako dvigajo se cene delavnih moči. Lončarski obrtnik pri obilem in resnično napornem delu vjame v mnogih slučajih komaj isto nazaj, kar ga stanejo gori navedeno surovine, da primeri se le premnogokrat, da niti za svoje in za delo svoje rodbine ni odškodovan. Ni se čuditi, da blagostanje izmed tega ljudstva izginja ter mu vedno bolj preti siromaštvo, koje mu prej ali slej potisne potni les v roko iekati si zaslužka v — tujini! Glavni vzrok temu pa so cene raznovrstnih lončarskih izdelkov, cene ki so od pamtveka sem ostale še nepremene in se gibljejo še vedno v oni nizki meri, kakor so se v časih, ko je bila cena surovin in osobito drv polovica nižja nego dandanes. Da bi se obstoječe razmere vsaj po možnosti zboljšale, da bi lončarski obrtnik dobil vsaj malenkostno odškodovanje za svoj trud sklenili so dne 14. februarja t. l. pri županstvu občine Mlaka zbrani lončarski mojstri da dvignejo z dnem 1. aprila t. l. pri raznovrstnih svojih izdelkih ceno za dve kroni, 100 koso v. Obvezali so se z ozirom na gori navedeno brez vsake izjeme pri zvišanji cen vstrajati. Gospodje odjemalci na veliko, kakor tudi slavno občinstvo pa je prečeno to stvar naznanje vzeti! Istotako se prosi slovensko časopisje da blagovoli te vrstice ponatisniti!

— **Malo več ozira na narodnost!** Iz Maribora se nam piše: V deškem semenišču, kjer je dobra kuhinja (kajti tam se hranijo poleg prefekta Korošca in načelnika dr. Makarja tudi drugi v Mariboru živeči duhovniki) je v navadi, da se nekaj deklic iz boljših rodbin ude kuhati. — Za sprejem k puku pa je potrebno skoraj toliko protekcije, kakor za kako dvorno-svetniško mesto. Na narodnost se pa projektlo malo ozirajo v isti hiši, kjer se kujejo povelja slovenskim poslancem. Težko je dobiti še slovenskega dekleta kojega nemške šole niso še popolno v nasprotni tabor spravile, tem žalostnejše pa je, ako se taka dekleta polna idealnega zaupanja do teh narodnih bogov obrnejo s ponižno prošnjo, da bi se smela tam kuhati učiti, kjer slovensko narodnost tako ne zančujejo kakor v hotelnih kuhinjah. A razočarana se vrne domov, kajti dobila je nepovoljen izgovor, da je ne morejo sprejeti. A čudež! kar naenkrat pa se sprejme najbolj zagrizena bismarkinja in hej! lovk! Ali se ne pravi takim počenjanjem še zadnje kali slovenske zavednosti iz dekliških src trgati? Torej gospodje, ki hočete narod rešiti, prosimo pokažite najprej v svoji kuhinji malo ozira na narodnost!

— **Splošen shod zdravnikov in okrajna bolniška blagajna ljubljanska.** Društvo krajskih zdravnikov bilo je o priliki zadnjega izvanrednega obnega zbora pozvano, da sporazumno z zdravniško zbornico kranjsko skliče splošen shod zdravnikov, ki naj bi se posvetoval, kako bi se dale zboljšati neznosne zdravniške razmere pri okrajni bolniški blagajni ljubljanski. Kakor že leta 1900 pokazalo se je tudi sedaj, da so blagajnični zdravniki z delom tako preobloženi, da svojim dolžnostim nikakor ne morejo tako zadostovati, kakor to zahtevata zdravniška vest in pa blagor blagajničnih članov. Eden blagajničnih zdravnikov imel je na primer marsikateri dan oskrbovati do 70 bolnikov in to ne le pri svoji hišni ordinaciji, temveč tudi na domu bolnikov, ki večinoma stanujejo na periferiji mesta. Kdor količaj pozna poklic zdravnika, ve, da je bila to naloga, ki ji za dalj časa nikdo ni kos. Več ko 30 do 40 bolnikov na dan zdravnik ne more oskrbovati in še to pomenja prav izvanreden trud. Poklic zdravnika je v nekem oziru posebno naporen in se ne da primerjati z nobenim drugim, v tem namreč, da vsak slučaj, da vsak posamezen simptom zahteva novega razmotrivanja, novega duševnega truda. Blagor blagaj-

ničnih članov zahteva, da se zdravnik vsakega slučaja loti z enako vestnostjo in marljivostjo. Da pa se to omogoči, treba je zdravniku tudi primernih dohodkov; temu v današnjem realnem času pač nikdo ne bode ugovarjal — Shoda ki se je vršil v sredo, dne 18. t. m. zvečer v društvenih prostorih v deželni bolnici, udeležilo se je blizu 30 zdravnikov, mej temi več zdravnikov z dežele, kar priča, kako splošno zanimanje vzbujajo nevezdržljive razmere pri okrajni bolniški blagajni. Vsi zdravniki brez izjeme so povdarjali, da ima zdravniško delovanje pri bolniški blagajni ljubljanski dva poglobljena nedostata, preveliko število zavarovancev, oziroma bolnikov in v dotiki s tem prepričilo plačo. Okrajna bolniška blagajna ljubljanska ima danes 6000 članov, katero število se pa vsako pomlad, ko pridejo stavbeni in drugi delavci, poveča najmanj za jedno tretjino, tako da imamo skozi devet mesecev v letu računati z 8000 člani. Za to ogromno število treba bi bilo najmanj 6 zdravnikov, ker so skušnje povsodi dokazale, da blagajnični zdravnik ne more zmagovati več kot 1000 zavarovancev in že to je skrajna meja. Najboljša rešitev bila bi morda — kakor se je vsestransko ponderjalo — ta, da bi se uvedla prosta volitev zdravnikov. Ta rešitev bi bila pred vsem najboljša za zavarovance same, ker bi bilo vsakemu mogoče, izbrati katerega koli zdravnika, eventualno tudi specialista. Akoravno so zdravniki za ta slučaj pripravljeni privoliti v izjemno nizke nominalne tarife, se je vendar bati, da bi tem potom nastali tako visoki stroški, da bi jih blagajna za sedaj zmagovati ne mogla. Shod se je soglasno obrnil do zdravniške zbornice s prošnjo, da sporazumno z blagajničnim vodstvom deluje na to, da se vendar že enkrat zboljšajo navedene razmere, tem bolj, ker bi bilo to pred vsem v korist zavarovancem samim. Upati je, da bode blagajnično vodstvo po moči drage volje upoštevalo želje zdravnikov in zdravniške zbornice, tem bolj, ker je že svoj čas obljubilo, da bode zdravniške pogodbe vselej predložilo zdravniški zbornici v vpogled in odobrenje. Isto tako pa je pričakovati, da se bodejo sedanji blagajnični zdravniki brezpogojno podvrgli tozadevnim sklepom zdravniške zbornice in bodejo tako varovali svojo lastno čast in čast celega zdravniškega stanu. Navzoča dva blagajnična zdravnika sta tudi takoj izjavila, da pogodbe ne podpišeta, dokler ji zdravniška zbornica ne pritrdi. Dvomit ni, da bode enako postopala tudi odsotna dva blagajnična zdravnika in se tako postavila na edino pravilno in odpravilo doslej neznosne razmere, kar bode pred vsem na korist le blagajni sami. S tem da bodejo tudi na laž postavljene govorice, pa se je pri zadnjem imenovanju blagajničnih zdravnikov šlo le za klerikalen maneuver.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** Zadnja popoldanska predstava ob znižanih cenah se vrši jutri ob pol 3. uri: igra se Shakespeara klasična bajka »Sen kresne noči«. Zvečer se igra Schillerjeva tragedija »Devica Orleanska«. Marljiva in vestna ter občno priljubljena heroina, gđ. Rückova ima pri tej priliki svoj častni večer ter igra naslovno veliko ulogo, v kateri je dosegla lani največje umetniške uspehe. — V torek, dne 24. je benefica g. H. Beniška.

— **Benefica kapelnika g. H. Beniška.** V torek, dne 24. t. m. se vrši predstava na korist kapelniku, g. Hil Benišku, ki deluje že mnogo let za slovensko gledališče ter sam uči soliste in zbor za vse operne predstave in druge igre s petjem in godbo. Vodi tudi sam orkester ter ima sploh veliko dela in truda za vsako glasbeno delo, ki pride na naš oder. Njemu na korist

se vrši premijera Parmovih »Amaconk«.

— **Premijera „Amaconk“.** K premijeri izvršne operete »Amaconk«, ki pridejo v torek dne 24. t. m. na oder, prideta tudi skladatelj g. V. Parma in librettist g. A. D. Borum. Gosp. Parma je dospel včeraj v Ljubljano, da se vdeležuje glavnih izkušenj.

— **Dijaška in ljudska kuhinja** ljubljanska je najstarejšemu odborniku in velezasluznemu blagajniku g. dr. Jos. Staretu povodom njegovega godu po posebni deputaciji izročila zahvalno adresso. Na predvečer godu so dijaki priredili g. dr. Staretu serenado.

— **Umrlj** je včeraj popoldne v pokojeni stotnik g. Anton Vičič.

— **Občni zbor** slovenskega pisateljskega podpornega društva se bode vršil v ponedeljek, 23. marca, zvečer ob osmi uri v gostilniških prostorih »Narodnega doma« s tem-le vspešnim: 1.) Poročilo predsednika. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Volitev novega odbora. 5.) Volitev dveh preglednikov društvenih računov. 6.) Eventualia. Ako se ta dan ne bi udeležilo zborovanja zadostno število članov, sklicuje se občni zbor na dan 30. marca v isti dobi, na istem mestu in z istim vspešnim. K obitni udeležbi vabi odbor slov. pisateljskega podpornega društva.

— **„Glasbena Matica“.** Hartmanov oratorij »Sv. Frančišek« se bo izvajal dne 22. in 23. aprila v stolni cerkvi v Ljubljani. Poseben oder se bo postavil v cerkvi pred velikim oltarjem. Matičin zbor bo nastopil z 170 pevci in pevskimi, vojaški orkester bo z civilnimi gospodi pomnožen na 60—70 mož. Skladatelj Pater Hartman pride k izvajanju tega oratorija iz Rima osebno voditi zbor in orkester. S solisti se vrše pogajanja. Cerkev bo ob izvajanju oratorija električno razsvetljena. Izvajanje oratorija bo za Matičino delovanje slavnosten dan. Oratorij »Sv. Frančišek« je cesarju Fran Josipu posvečen in se je v dveh letih, odkar je zložen, izvajal v Petrogradu leta 1901, na Dunaju l. 1902 in letos meseca februarja v Rimu povsodi slogu in resnosti dela primernim velikim uspehom.

— **Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** opozarja še enkrat svoje člane na predavanje, ki bo danes ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih »Narodnega doma«. Predaval bo g. dr. Fran Windischer »O dokazu usposobljenosti«. Po predavanju je jour fixe.

— **Zabavni večer**, pevskega društva »Slavec« kateri bi se imel vršiti jutri, se vsled slovenske gledališčne predstave, preloži na prihodnjo nedeljo dne 29. tega meseca.

— **Pevsko društvo „Slavec“** priredi v binkoštnih praznikih veliko ljudsko veselico, z obširnimi vspešnim.

— **Tamburaški klub „Triglav“** priredi v nedeljo dne 22. marca koncert v gostilni pri G. Bevcu, Dunajska cesta št. 6. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 40 h.

— **Telovadno društvo „Sokol“** v Postojni priredi 5. aprila v prostorih »Narodnega hotela« tam burški koncert spojen s šaloigro in petjem. Spored se naznani v kratkem.

— **„Češki Sokol“** v Celju. Prihodnjo spomlad se povabijo v Celje na izlet »Sokol« iz Češkega, Moravskega in Šlezije. Tokrat jih bo prišlo, če le mogoče, dva do tri tisoč. Če bode utegnil, privedel jih bode sam starosta češkega »Sokola«, dr. Podlipny. Spored tega velopomenljivega izleta čeških bratov na celjska slovenska tla bomo v kratkem natančneje objavili. Za red bodo takrat »Sokol« sami skrbeli, kajti prišlo jih bode toliko, da bi celjska policija ne mogla sama izpolniti svoje naloge.

— **V gozdu na Nanosu** je nastal predvečerašnjim velik požar. Najbrž je bil ogenj iz hudobnosti provzročen. Koliko je škode se še ne ve.

— **Tržne zadeve.** Piše se nam: Tukajšnje občinstvo, kakor tudi ljubljanski občinski svet se čudi visokim cenam sosebno pri slanini in svinjskem mesu. Kaj naj bi se storilo, da se tukaj te cene znižajo? Občinski svet je sklenil, se obrniti po vladi do ministrstva, da bi se dovolilo dobavanje prašičev tudi iz zaprtih krajev sem, kar naj bi v Ljubljani znižalo cene pri slanini in mesu. Obenem deluje občinski svet na to, da bi se pri mestni klavnici napravili kootumačni hlevi in prekladišče kar bode stalo občino okoli 300 tisoč kron. Vse to ima Dunajski trg v Št. Max kamor je bilo 17. t. m. dostavljenih 9145 prašičev in s. bili

prodani od K 126 do K 130 kg živo nasičeno blago ter ima še poleg tega vsak klavec na komad po 6 K troškov. V Ljubljani se dobijo ravno taki ali še boljše prašiči za K 114 kg tehtane po 12 ur stradanja in brez nadaljnjih stroškov v klavnico postavljeni, torej stane na Dunaju vsak kg nič več, kakor 15—20 h, več kakor v Ljubljani. Ako bi se tudi doseglo, kar želi občinski svet, vprašamo se kam kaže trgovcu prašiče bolje za prodajo naložiti, bolje v Ljubljano ali na Dunaj?

— **Glas iz občinstva.** Iz Vodmata se nam piše: Potrebno bi bilo, da se tudi ulicam v Vodmatu posveti nekoliko pozornosti, posebno stari poti, ki je taka, da še na deželi ni enake. Hodnika, da bi mogli hoditi ljudje, tukaj ni. Kadar je blato, je kar do kolen, a nihče ga ne odstrani. Če pa cesto že malo nasujejo, rabijo take kroglice, da bi jih mogli morda rabiti za streljanje s topovi, nikakor pa ne za posipanje cest. Vsled tega hodijo ljudje po zemljiščih davkoplačevalcev in delajo škodo! Se nekaj! Na stari poti ima tudi branilnica svojo hišo, nima pa ne vodovoda napeljanega, ne druge vode. Vsled tega morajo ljudje prositi vode zdaj tukaj zdaj tam ali pa morajo hoditi na Ljubljano. To gotovo ni v redu. Prosimo korenite in hitre odprave.

— **Pasje zbiralništvo.** Piše se nam: Prav kadar je na Vodnikovem trgu največ prometa, se zbirajo na voglu semenišča vsakovrstni psi. Posledica pasjega ljubimkovanja je navadno ta, da postane zmoežna marsikaka stvar, ki ne potrebuje mokrote. Ali se temu ne da v okom priti?

— **Pomota pri aretaciji.** Ker smo nedavno poročali, da so Angelo Smrečnik, rojeno v Braslovčah na Štajerskem, zaprli zaradi tatvine, izvršene v Celju ter raznih v Ljubljani izvršenih sleparij, poročamo se nam, da omenjena gospodična Smrečnik iz Braslovč na Štajerskem, ni identična in tudi v nikakem sorodstvu s policijsko zasledovano sleparico Angelo Smrečnik, rojeno v Sv. Križu, občina Brdovec na Hrvatskem, katere je izvršila v Ljubljani zadnje čase več sleparij. Tudi sumničenje glede v Celju izvršene tatvine, se je izkazalo kot popolnoma neopravičeno in neosnovano, kajti ovadbo je napravil zagrižen celjski nemur iz maščevanja, oziroma iz strahu pred kaznijo. Proti brezvestnemu ovaduhu se bo po zasluženju postopalo.

— **Iz ljubosumnosti napadel** je včeraj popoldne v Lattermanovem drevoredu zidar Anton Abramščič iz Vertojbe zidarja Jos. Rijavca, stanujočega v Metelkovih ulicah št. 27. Prijel ga je za vrat in udaril s pestjo po obrazu. Prišlo bi bilo do hudega pretepa med navedencema, da ni policijski stražnik posegel vmes. Napad se je izvršil vsled tega, ker je Rijavec prevzel Abramščiču dekle. Abramščič je Rijavca in njegovo ljubo že dlje časa zasledoval in jima obljubil, da ju bode naklestil, kjer ju bode dobil.

— **Tatvina.** Natakariči Tereziji Dujakovič na Zabjaku št. 3, je naznan tat ukradel iz nezaklenjenega kovčega v sobi srebrno zapestnico z dvema srebrnima priveskoma in zlat prstan. Tatvina sumljiva je neka deklica, ki je prišla večkrat v sobo, kjer je imela Terezija Dujakovič svoje reči.

— **Za detektiva se je izdal** včeraj popoldne v Lattermanovem drevoredu neki kurjač in je hotel »v imenu postave« aretirati neko dekle, katero pa je poklokal policijskega stražnika, da je detektiva prijel.

— **Nabor v Ljubljani.** Na današnji nabor je došlo 190 fantov. V vojske potrjenih jih je bilo 42.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 30 oseb.

— **Izgubljene reči.** Delavka v tobačni tovarni Frančiška Nedved je izgubila na poti od Vodovodne ceste po Dunajski in Marije Terezije cesti do Kolveja zapestnico s tremi vrstami granat. — Mizarski mojster Ivan Dervovšek, Cerkvene ulice št. 21, je izgubil na poti po Poljanski cesti do šenklaške cerkve zlat prstan z rudečim kamnom.

— **Društvene godbe** izredni občni zbor se vrši v ponedeljek 23. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni hotela Štrukelj. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev ter sklepanje o razdružitvi društva.

— **Najnovejše novice.** Zoper praznovanje 1. maja. Stavbna podjetja v Berlinu in okolici so sklenila, odpustiti takoj vsakega delavca, ki bi se udeležil praznovanja 1. maja. — Petrov vinar za svetovaelavsko posojilnico. Češki listi zahtevajo, naj se Petrov vinar, ki se bo pobiral v nedeljo po vseh praških cerkvah, pokloni sv. vavlaški posojilnici. Ako bodo le v Rimu zadovoljni! — Devica Orleanska je bila baje dne 17. t. m. proglašena za svetnico. — Bivša princezinja Lujiza je dobila od

300 dam iz najuglednejših draždanskih krogov podpisano spomenico, v kateri se izreka obžalovanje nad kraljevim manifestom. Po mestu se baje tudi nabira denar za njo. — Punt srednješolcev. Po vseh benečanskih srednjih solah se puntajo srednješolci zoper reformo srednjih šol. V Benetkah, Turinu i. d. je prišlo že do krvavih spopadov med puntarji in policijo. — Trgovec z dekleti. V Trstu je Italijan Nippi lastnik tingl-tangla vabil po časopisih mlada dekleta, da jih izvežba v varieté-petju. Policija pa je zvedela, da vabi deklice le, da bi jih prodal v Orijent. Priredila je hišno preiskavo, a Nippi je ušel. — Za popravo cerkve S. Maria degli Angeli v Rimu je daroval kralj 100.000 lir. — Ustrelil se je hranilnični ravatelj v Oseku, Sedely, ker bi se bil moral zagovarjati zaradi sleparstva. — Mati božja se je prikazala dvema deklicama v Perušcu. Župnik je takoj šel prostor blagosloviti, a Marija se mu ni hotela prikazati, kakor sta deklici trdili, zato ne, ker — kadi. — Oženjen — gimnazijalec. 20letni šestšollec na gimnaziju Krajov v Rumuniji se je oženil. Profesorji so ga vsled tega izključili, a naučni minister je na pritožbo dijaka zopet sprejel v šesto šolo. — Polkovnik Grimm, ki je bil zaradi veleizdaje obsojen v prognanstvo v Sibirijo, je tam zblaznel. — Zeno imel tri leta zaprt v kleti. V Daruvaru so zaprli želez. čuvaja Ivana Vančura, ki je imel tri leta svojo bolešno ženo zaprt v kleti. — Atilov grob je baje našel neki kmet v St. Janžu na Dravskem polju. Pod bronasto krsto je bil kamen, v katerem je bilo nad drugimi imeni vdolbeno tudi Atilovo ime. Kmet zahteva za svojo najdbo, ki jo je napravil že pred dvema leti, a šele sedaj naznanil, 20.000 K. Strokovna komisija bo dognala, koliko je na tem resnice.

— **Kolikrat so bili jezuitje izgnani?** O škodljivosti in nepriljubljenosti jezuitov govore najjasnejše sledeče številke. Jezuitje so bili izgnani l. 1561 iz Švice (že 27 let po ustanovitvi njih reda); 1570 iz Angleške (ker so hoteli umoriti kraljico Elizabeto); 1578 iz Portugalske; 1578 iz Antverpna; 1594 iz Francije (ker je hotel jezuitski učence Chatel umoriti kralja Henrika IV.); 1595 iz vseh pokrajin Nizozemske (kot sekta, ki je nevarna življenju vladarjev in državnemu miru); 1606 iz republike Benečanske (kot sovražniki in obrekovalci); 1607 iz Švedske; 1610 iz Kantona Valis; 1618 iz Češke (kot puntarji in nemirneži); 1619 iz Moravske in Šlezije; 1620 iz Ogrske; 1621 iz Poljske; 1622 iz Neapelja; 1645 iz Malte; 1706 iz Sedmograske; 1715 iz obeh kraljestev Sicilije; 1725 iz Rusije; 1759 iz Portugalske; 1762 iz Francoske; 1767 iz Španije. 1768 iz Parme; 1847 iz cele Švice 1872 iz Nemčije in 1880 še enkrat iz Francoske. — In jezuitje še niso izgubili poguma; predrznejši so kot židovski agentje, o katerih se pravi, da pridejo pri oknu v hišo nazaj, ako se jih brene skozi vrata. Sicer pa je že tretji jezuitski general Franc iz Borije »prorokoval«: »Kot jagnjeta smo se vihotali, kot volkovi bomo vladali, kot pse nas bodo odganjali, kot orli se bomo pomladili.«

— **Obrekovanje za plačilo.** Zanimiva tožba na ločitev zakona se je odigrala pred dunajskim sodiščem. Neki ugledni tovarnar, ki je bil poročen z neko znano umetnico ter imel ž njo dva otroka, je dobil nekega dne, ko je žena bivala v kopališču, obisk neznanega gospoda, ki mu je pravil, da ga žena vara z nekim častnikom v kopališču. Povedal je tudi, da je častnik pripravljen pričati o ženini nezvestobi pred sodiščem, ako mu tovarnar izplača 1000 K. Tovarnar je to storil, in vložil tožbo na ločitev zakona. Častnik je navedel tako oteževalno dokaz, da je sodišče razveljavilo zakon iz ženske krivde. Senatu pa se ni zdelo častnikovo postopanje posebno kavalirsko ter ga je ovadil častnemu sodišču, ki je častnika dogradovalo. Sedaj je tudi tovarnar verjel ženi, da je bila obdolžitev zoper njeno čast izmišljena, kajti resnica je le bila, da se je godil med njo in častnikom nedolžen »flirt«. Mož je vsled tega svojo ločeno ženo zopet sprejel k sebi.

— **„Pojdite in množite se!“** Reuben T. Bower pripisal je predsedniku Rooseveltu slike svojih dvajstih otrok, — sedmih dečkov in petih deklic. Slikam je pridejal tudi pismo, v katerem navaja, da temu dejstvu ni on kriv. Danes je prejel »srečni« oče lastnoročno pismo predsednika Roosevelta, kateri mu — čestita, ker je oče z vsemi »svojimi močmi« skrbel za to, da se število prebivalstva Zjedinenih držav poveča.

— **V Arizoni so našli zlato.** Med odvetnim ljudstvom zavladala je velika razburjenost, kajti po mestu je jela krožiti vest, da so v gorovju Sierra de Torres, 40 milj daleč od konca železnice Nacahori, našli bogato zalogo zlata. Samo iz Douglasa napolito se je v novi Dorado 20 ekspedicij zlatotiskal-

cev. V vsaki toni rude je kacic 3000 unč zlata.

— **Otvoritev hotela.** Znani restavratir in hotelir gosp. Franc Kolbeck otvori svoj novi hotel Kolbeck »Zur Linde« na Dunaju X. okraj Laxenburgerstrasse 19, ki je urejen fino meščansko in moderno.

— **Pozabila kako se imenuje.** V Long Izlaod bolnico dovedli so te dni mlado deklico, katere je pozabila, kako se imenuje in kako se glasi mesto, kjer je doma. Dva mladeniča sta v bolnici deklico spoznala in naznanila, da se imenuje Mary Gilber, in da je stanovala v New Yorku na 42. ulici. Dekle trdi, da ona ni Gilbertova in da ni doma iz New Yorka.

— **Tepeni otroci pri sodišču.** Pri Kearny policijskem sodišču v Jersey City, zagovarjala sta 13letni Chas. Tobin in 12letni Edvard Donnelly, katere sta s pomočjo revolverjev vstavljala in oplenila druge dečke. Sodnik je obsodil vsacega v plačilo denarne kazni po 10 dolarjev, ali pa v kazen z udarci v sodni dvorani. Materi dečkov sta se odločili za slednje, na kar so jih pošteno namlatili.

— **Koliko veljajo zverine?** Ravatelj zoološkega muzeja v Lipskem naznanja, za kake cene se prodajajo razne zveri in divje živali. Za leva se plača po starosti in velikosti 760—2880 K, tiger iz Sibirije velja 5600 K; iz Bengalije in Jave so tigri mnogo cenejši. Afrikanski slon se kupuje za 5000 K. Nadražja je žirafa, ki stane do 12000 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. marca. Češki klub izda jutri obširen oklic na narod, v katerem opravičuje svoje postopanje glede premembe taktike, zlasti napram proračunu in nagodbi. Klub pravi, da cstane v odločni opoziciji proti vladi, orožje za boj pa bo izbiral sam.

Dunaj 21. marca. Minister Rezek gre za tri tedne na jug.

Budimpešta 21. marca. Razburjenost v mestu je tako velika, kakor je bila l. 1889. ob času razprave o brambni predlogi. Splošno se že govori, da odstopi Szell in da sestavi Apponyi novo ministrstvo. Pri včerajšnjih izgredih je policija postopala kar najostreje. To je razburjenost še pomnožilo, zlasti ker je bilo mnogo dijakov ranjenih in tudi nekaj poslancev tepenih in aretovanih. Danes se je zbralo nad 1000 visokošolcev — vsi v črnih oblekah — in s 3 črnimi zastavami na začetku spreveda odkorakalo pred parlament. Szell je sprejel dijaško deputacijo in jo opominjal naj mirujejo dijaki. Posl. Lengyel, ki je prišel z dijaki, je zahteval zadoščenja za postopanje policije, češ, sicer se zgode še večji izgredi. Szell je poslancu Longyelu pokazal hrbet in mu ni dal odgovora. Parlament je natlačen poln. Ko se je prikazal Szell, so zagrmeli klici »abcug«, ko je vstopil grof Andrassy, pa je vpila opozicija: »Kaj ne, če bi bila tekla magnatska kri, bi se tudi vi uprli.« Opozicija je podala posebno interpelacijo zaradi včerajšnjih izgredov. Oglašeni je 14 govornikov. Ratkay je dejal, da je državna policija druhal brez časti. Kri, ki jo je prelivala, je dokaz, kako se vlada ljudstva boji. Szell je zaklical, da poskrbi vlada za zadoščenje. Klic: Vas naj se obesi! Ratkay je izjavil, dokler ne bo načelnik policije Rudnay odstavljen, ne bo miru. Ko je hotel Szell govoriti, nastal je silen vihar, ker se je raznesla vest, da policija oblega tehniko, kjer je zbranih več sto dijakov. Zavladal je pravi orkan. Poslanci so tulili, žvižgali in razbijali in niso pustili Szella govoriti. Predsednik je moral sejo pretrgati. Ko se je seja zopet začela, je Szell izjavil, da teče stroga preiskava in da bodo krivci včerajšnjih dogodb strogo kaznovani. Seja traja še. Zvečer se utegnejo zopet zgoditi demonstracije.

London 21. marca. Chamberlain se je vrnil iz Južne Afrike in bil slovesno z največjimi častmi sprejet.

Gospodarstvo.

Dunajska borza v preteklem tednu.

Razgovor glede podržavljanja v železničnem odboru se je zavzel skoro splošno zanimanje borze. Od začetka se je gibanje podržavljanja ugodno presojalo in je bila temu posledica živahni promet v prevoznih vrednotah, od katerih so se posebno poskočile delnice Ferdinandske severne železnice. Živahno napredujoča struja na transportnem trgu se pa ni mogla obdržati, ker z jedne strani je bilo odklonjeno eventualno tarifno zvišanje pri železničnem odboru in končno je prevladalo mnenje na borzi, da je podržavljanje težko izpeljivo. Vsi tedi tega se je veliko realizovalo kar je deloma povzročilo, da so padli posameznih vrednot kurzi kateri so preje poskočili.

Delnice državne železnice so poskočile proti prejšnjemu tednu za K 3.— Ferd. severne železnice za K 100.—, severno zapadne železnice za K 2-25 Pri bančnih vrednotah notirajo ogrske kreditne delnice K 4 več. Na industrijskem trgu dosegle so delnice premogokopa v Bruxu zvišanje kurza za K 9.—, Rima za K 7.—, Schodnica za K 8.—.

Devize in novci ostali so nespremenjeni, denarno stanje postalo je bolj napeto in se je denar podražil.

Kakor je splošno znano, dajejo „Mauthnerjeva“ semena za repo za klajo veliki dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice. (309—22)

Oklic!

Zaradi slavlja 40letnice ljubljanskega „Sokola“ pozivlja društveni odbor vse one društvene, ki hočejo sodelovati pri jezdnji četi, naj se oglašajo v to svrhu pisмено ali ustmeu pri članu dr. Josipu Kušarju.

Odbor „Sokola“.

Poslano.*

Gospodu **Emilu pl. Garzaroliju**, zaloge vrhniške pive v Postojni.

Ker ste pretečeni petek, t. j. 13. t. m., jednemu mojih gg. odjemalcev, kateri je od mene pivo peljal, vrnil z besedami: »Pelji pivo nazaj, ga hodem jaz dale, na kar se je ubogljiv gospod na Vašo besedo (besedo plemenitega seveda) obrnil ter pripeljal meni pivo nazaj, zdelo se mi je potrebno, da ta junaški čin plemenitega moža tudi drugi zvedo, posebno moji gg. odjemalci in prijatelji puntigamskega piva. Ne vem, ste li tako navdušeni za Vrhniško pivovarno ali za svoj žep.

Tudi je bilo že lansko leto jako plemenito od Vas, ko ste mojim gg. odjemalcem trobili, da nimam nič ledu, kar pa je bila seveda neresnica, ker tudi k posameznemu sodčku oz. roma zaboju sem dajal kolikor toliko ledu in tudi Vaši gg. odjemalci so pri meni pivo vzeli, ko Vi ledu več imeli niste.

Pri tej priliki se zahvaljujem vsem svojim gg. odjemalcem za do sedaj mi izkazano naklonjenost, ter se i v bodoče toplo priporočam, zagotavljajoč, da bodem postregel vedno z dobrim svežim pivom in obilnim ledom.

Vam pa, gospod plemeniti Garzarolij, končno še rečem, da to ni prav nič plemenito, ako se hoče radi prevelike lastne dobičkaželjnosti ubogega obrtnika zatreči.

Zdravo!

Andrej Burger zaloga puntigamskega piva v Postojni.

Opomba: Ako bi se smatrali razžaljenim, pripravljen sem vsak čas sodnijsko se zagovarjati.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zagotavljan z varnostno znamko in podpisom. 4 (10—4)

40.000 kron znaša glavni dobiček srečkanja za grejalnice. Opozarjamo cenjene čitatelje, da je žrebanje nepriključno dne 23. aprila 1903 in da bodo založniki vse dobitke po odbitku 10% v gotovem izplačali.

„Le Délice“ cigaretni papir, cigaretno stročnice. Dobiva se povsod. (705-2) Glavna zaloga: Dunaj, I., Predigergasse 5.

Zahtevajte

bogato ilustr. cenik pariškega blaga iz gumija, ki obsega čudovite novosti gratis in franko.

Zavod za izdelovanje blaga iz gumija
H. Schwarzmantel (734)
Dunaj I., Rothenthurmstrasse 16.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne
manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
jubil. mostu. (206—9)

Darila.

Za Prešernov spomenik. Prebitek za poravnano gostilniškega računa „pri Mežnarju“ na Dobravi povodom slavlja dveh Pepetov zloženega zneska — 8 kron.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. marca: Ivan Tanko, žičarjev sin, 10 dni, Velike šolnarske ulice št. 8, življenske slabosti. — Mirko Weibl, ključarjev sin, 1¹/₂ leta, Dunajska cesta 8, jetika.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 21. marca 1903.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	100 70	100 90
4 1/2% srebrna renta	100 65	100 85
4% avstr. krona renta	101 15	101 35
4% „ zlata	121 59	121 70
4% ogrska krona	99 50	99 70
4% „ zlata	121 55	121 75
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4% posojilo mesta Spiljeta	100—	—
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	100 85	101 85
4% češka dež. banka k. o.	99 60	100 40
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	99 60	100 20
4 1/2% pest. kom. k. o. z	101—	102—
10% pr.	107 30	108 30
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	101—	102—
4 1/2% deželne hranilnice	101—	101 80
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100 75	101 75
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100—	100—
4 1/2% „ češke ind. banke	99 50	100 50
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98—	99—
4% „ dolenskih železnic	99 50	100 50
3% „ juž. žel. kup. 1/2 1/2	304—	306—
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100 65	101 65

Srečke.	178—	188—
Srečke od leta 1854	178—	188—
„ „ 1860/1	184—	186 50
„ „ 1864	248—	252—
„ tizake	158 50	160 50
zemlj. kred. I. razreda	268 5	272 75
„ II.	265 75	269 75
ogrsko hip. banke	259—	261 50
srbske a fra. 100—	88 75	90 75
turške	119 75	120 75
Basilika	19 20	20 20
Kreditne	433—	437—
Imenitke	84—	88—
Krakovske	75 50	77 50
Ljubljanske	70—	75—
Avstr. rud. križa	55 25	56 25
Ogr.	27 90	28 90
Rudolfove	67—	73—
Salburške	75—	79—
Dunajske kom.	439—	443—

Delnice.	50—	51—
Južne železnice	50—	51—
Državne železnice	693 50	694 50
Avstro-ogrsko bančne del.	1599—	1603 50
Avstr. kreditne banke	689 50	690 50
Ogrske	752—	752 50
Živnostenske	252 50	253 50
Premogokop v Mostu (Brux)	713—	716—
Alpinski montan	393 50	394 50
Praške želez. ind. dr.	1655—	1665—
Rima-Murányi	485—	486—
Trboveljske prem. družbe	402—	408—
Avstr. orožne tovr. družbe	349—	351—
Češke sladkorne družbe	160—	161 50

Valute.	11 33	11 37
C. kr. cekin	11 33	11 37
20 franki	19 08	19 11
20 marke	23 42	23 50
Sovereigns	23 94	24 02
Marke	117 10	117 30
Laški bankovci	95 40	95 65
Rubliji	253—	253 75

Žitne cene v Budimpešti.

dne 21. marca 1903.	Termin.	50 kg K	7 46
Pšenica za april	„	50	6 64
„ „ april	„	50	6 15
Koruzza „ maj	„	50	6 21
„ „ julij	„	50	6 02
Oves „ april	„	50	6 02

Mirno, nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	747 6	5 8	sl. szahod	jasno
21.	7. zv.	748 7	— 0 5	sl. vzhod	jasno
„	2. pop.	746 9	14 0	sr. jvzhod	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 63°, normale: 44°. Mokrina v 24 urah: 0 0 mm.

Zahvala.

Vsem, ki so me tolažili v najtežavnejši uri mojega življenja, moje gospo

Marijo Schollmayer
roj. pl. Obereigner

na najpristnejši način spremljali, jo s krasnimi venci oblagodari ter ustmeno in pisмено na ljubeznjiv način svoje sočutje izrazili, izrekam v lastnem in vseh sorodnikov imenu najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvaljujem sl. častništvo c. i. kr. infanterijskega pešpolka št. 27 in c. kr. dež. brambnega infanterijskega pešpolka št. 27, vsem zvestim strokovnim tovaršem, častitim sestram iz St. Vincenc de Paula, vsem darovateljem krasnih cvetlic in vsem bolesto prizadetim, ki so pokojno spremlili. (817)

Ljubljana, 20. marca 1903

E. Hinko Schollmayer
gozdarski mojster.

Proti kataru

sapnih organov, kašlju, nahodu, hripavosti in vrtnih boleznih zdravnik opozarja na

MATTONI-JEVO
GISSHÜBLER
naravno
alkalično kiselico

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana.
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirjujoči učinek, posebno pospešuje razliženje ter je v takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo. (79—3)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Trgovski pomočnik

želi sedanjo službo premeniti ter vstopiti v specerijsko in železninsko trgovino.
Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.
(814—1)

Žrebanje dne 1. aprila 1903.

Glavni dobiček:

Promese k Tiskim srečkam a K 6-50 K 180.000

(749) priporoča „Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Črno svilo

v najplemenitejših barvah in najzgodnejši trpežno, kakor tudi vsakovrstno svileno blago v nedosežni izbi in najmodernejši desini po najnižjih engros-cenah na metre ali kolikor je treba za obleko na zasebnike poštine in carine prosto. Vzorci franko. Poština za pisma 25. vin.

Tovarniška zveza za svileno blago
Adolf Grieder & Comp., Zürich N. 10.

kraljevski dvorni zalagatelji. (Sveica) 5 (14—2)

Žrebanje nepriključno
23. aprila 1903.

Glavni dobiček

kron **40.000** kron

Srečke za grejalnice (Wärmestuben)
po 1 krono

priporoča (810—1)
J. C. Mayr v Ljubljani.

Vsi dobitki se izplačajo od založnikov v gotovini po odbitku 10%.

P. n.

Usojam si vljudno naznaniti, da sem z današnjim dnem vsled prijaznega sporazumljenja iz trdke

Schmidt & Jurjovec

v kateri sem bil dosedaj javen družabnik, izstopil.
Zahvaljujem se za meni izkazano zaupanje in naklonjenost, ter prosim, da isto tudi mojemu dosedanjemu družabniku, kateri bode nadalje trgovino v istem obsegu, kakor dosedaj vodil, ohraniti blagovolite.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Jurjovec.

P. n.

Vljudo sklicujoč se na predstojajoče naznanilo usojam si javiti, da sem vsled prijazno sporazumljenega izstopa mojega družabnika vsa activa in passiva trdke prevzel ter bodem trgovino nespremenjeno v dosedanjem obsegu pod trdko

Oton Schmidt

dalje vodil. Zahvaljujoč se za nama dosedaj izkazano zaupanje in naklonjenost, prosim isto tudi meni nadalje ohraniti.

Z zagotovilom, da se bodem potrudil moje cenjene p. n. odjemalce, kakor dosedaj v vsakem oziru zadovoljiti, bilježim z odličnim spoštovanjem

Oton Schmidt.

Lepa, skoraj nova

oprava

se zaradi preselitve takoj proda
na Sv. Petra nasipu št. 37
(prtiličje). (805—1)

Mlin na Bledu

s 4 tečaji in z vrtom okrog mlina
se takoj proda.
Tudi se proda

hiša

s 5 sobami, kuhinjo in hlevom za 10 konj.
(816—1)

Dragotin Repe.

Travniki in vrtovi

na „Ljubljanskem gradu“
se oddajo za leto 1903 v najem.

Pismene ponudbe je vložiti pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani do 28. marca t. l. (807)

V prospeh

„Ústředni

Maticie Školske“.

Humpolško lodensko blago.

Moderno sukno za obleke
iz čiste ovčje volne razpošilja po zelo
nizkih cenah (76—1)

Karol Kocian

tovarna za sukneno blago

v Humpolcih na Češkem.

Vzorci na zahtevanje franko.

„Narodna tiskarna“

proda

na svojem stavbišču v Knafljovih ulicah v Ljubljani

železno ograjo
s kamenito podlago vred ali brez nje.

Proda se tudi nekaj tuj, I tisa ter nekaj smerek.

Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« do 25. marca t. l.

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem
v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka:

Resljeva cesta št. 7

priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, solskih zvezkov, bilježnic, črnih itd.
Katekizme in šolske knjige za ljudske šole.
Molitvenike v raznih vezeh. Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.
Fotografične aparate ter k temu potrebne predmete.
Kipe slovenskih literatov. Razno galanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto

polti napravi cvetlično milo za umivanje obraza

„Aida“

à 60 vin.

Dobiva se samo:

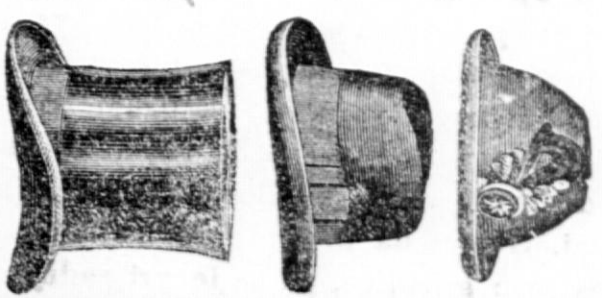
v lekarni „pri orlu“

mag. pharm. Mardetschlager

nasled. Svobode v Ljubljani.

Istotam se dobivajo tudi ceniki (knjižice) s kratkim navodilom o negovanju zob, las in polti, z malim koledarjem zastoj in po pošti.

Najnovije in najbolje
• **kloubuke** •
Vseke vrste za gospodje in dečke
izdelane pri vrstnih modnih italijanskih in angleških tovarnih
priredov v najnižji ceni in po najhitrejši
G. J. HAMANN
Mestni trg št. 8.
Zaloga kloubukov
c. kr. privilegovanih dvornih kloub. tovarn
W. Pless, Dunaj, in J. Pfeiffer, Gradec.
Kloubuki se po lastni želji glave in po lastni
miseri odliko izdelujejo in se vsprejemajo
stari kloubuki v popravilo.

Jv. Seunig

trgovca z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kistin brez konkurence, brez vsacega duha po razpisnem cenah:
1 kg. 80 h. 50 kg. a 70 h. pri nakupu večje množine se ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Josip Reich

parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

12

Izjava.

Jaz podpisani obžalujem, da sem
v svoji razburjenosti brez vsakega po-
voda trosil žaljive vesti o g. Anton
Reisnerju, hišnemu posestniku in
c. kr. dvornem dobavitelju uniform;
prekličem vse svoje obdolžitve in ža-
litve, katere sem izustil napram mestnim
redarjem in napram g. Ant. Reisnerja
odjemalcem kot popolno neresnične ter
se zahvaljujem, da mi je gosp. Reisner
odpustil. (803)

V Ljubljani, dne 20. sušca 1903.

Josip Globelnik.

+ Suhi +

slabotni dobé čudno lepe, polne telesne
oblike po kratki rabi moje hranilne
moke „Käthe“ (postavno zajamčeno).
Dame dobé bujne prsi Zanesljiv učinek, ni
sleprija, strogo rečno, mnogo zahvalnih
pisem. Cena kartonu gld. 1.25 po poštni
nakaznici ali proti postnemu povzetju, z
navodilom o uporabi. (790—1)
Kosm.-higijen. zavod mdm. Ka-
tarina Menzel, Dunaj, XVIII.,
Schulgasse 3.

Spretnega

krojaškega pomočnika
sprejme takoj.

Plača na dan ali od kosa. (813)

Franc Kraigher

krojač

Kongresni trg št. 5 v Ljubljani.

Družabnik

za trgovino z mešanim blagom s ka-
pitalom 4000 kron se išče.
Sprejme se tudi dobro izvežbana

prodajalka

zmožna voditi tako trgovino. (763-3)
Ponudbe pod šifro „Solidno“
sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umet. razstava
I. vrste.

Danes, v soboto, dne 21. marca,
zadnji razstavljenost:

Slikovita Tirolska.

Od nedelje, dne 22. do včerajš-
dne 28. marca:

Plitviška jezera i. d.

Pogledi

na Ogulin, Zagreb, Reko,
Opatijo, Postojnsko jamo,
Ljubljano.

Otvorjeno vsak dan od 9. do 12.
dopoludne in od 2. popoldne
do 9. zvečer. (797)

Možje

ki hočejo brezskrbno živeti,
dobe za 50 vinarjev
Cenik najnovejšo specia-
zastonj tajno. litete iz prve
R. Köhler roke.
DUNAJ V., Zeuggasse 1.

Hotel Kolbeck „Zur Linde“

DUNAJ X., Laxenburgerstrasse 19
tik južnega in državnega kolodvora.
Postajališče električne cestne zele-
znice na vseh straneh.

Fina meščanska, novo opremljena hiša.

Elektr. razsvetljava, kopalnica, cene
zmerne. Postrežba in razsvetljava se
ne računa posebej. 791-1
Fran Kolbeck, hotelir.

Najboljše domače

zdravilo za želo-
dec (po izreku
župnika Kneipa
Magentränklein
je splošno
znani

* Ta
naravni
produkt naj
v nobeni družini
in na nobenem po-
tovanju ne manjka. V
zalogi ga ima J. Sax,
Vodmat, Ljubljana.

Postranski zaslužek

100 do 200 K mesečno
lahko doseže vsakdo, ki ima
znanost s prevzetjem
zastopstva

za nove patentirane predmete
ki se lahko povsod prodajajo.

Visoka provizija ozir. primerna
gotova plača je zagotovljena.

Ponudbe z navedbo o dose-
danjem poslovanju je pošiljati
pod šifro: „Postranski za-
sluzek 100“ na Gréger-
jevo anončno pisarno
v Pragi, Helarichgasse
št. 19. (787—2)

Važno

za bolne na želodcu

Kadar komu ne tekne jed,
pri želodčnih nadlogah, pri slab-
osti, glavobolu vsled slabega
prebavljanja, pri želodčni slabos-
ti, pri nerednem prebavljanju
itd. pomagajo takoj (2541—10)
Bradyjeve želodčne kapljice.

Na tisoče zahvalnih in priznanih pisem!
Cena steklenici s produktom, kako jih rabiti.
80 vin., dvojne 1 K 40 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani v lekarni „pri zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Svari se pred ponarejenimi izdelki, pristne
marijacejske kapljice morajo imeti „var-
stveno znamko“ in podpis C. Brady

V hiši št. 8 Šelenburgove ulice
s II. nadstropju je lepo

stanovanje

obstoječe iz 4 sob s kuhinjo takoj ali
pa s 1. majem 1903 oddati.
Ogleda se lahko vsak dan od 11.
do 12. ure dopoldne. (811—1)

Kdor želi prave, dobre in fine

slivovke

ali tropinovke več kot polovico
hehtolitra skupaj od izdelovalca ku-
piti, naj se obrne na lastnika grajščine
„Orehovac“, g. Drag. Fröhlich-a
pošta Sv. Peter-Orehovac na Hrvat-
skem. (614—7)

Poskusite
J. Klauerjev, Triglav

pristni rastlinski likér.

Oživlja želodec.
Budi tek in prebavo.
Daje dobro spanje.

Edino pristen od založnika:

Edmund Kavčič

v Ljubljani. (11—65)

Samostojen vodja

za trgovino mešanega blaga, dober
prodajalec, se vsprejme takoj.
Reflektantje, ki morejo položiti kav-
cijo, imajo prednost. — Eventuelno
se pripozna tudi delež na dobičku.
Ponudbe sprejema upravništvo
„Slovenskega Naroda“ pod „Samo-
stojen vodja“. (777—3)

2 para 1^a usnjatih čevljev
samo gld. 4.90.

Čevlji za gospode in dame z raztego
ali za zavezovati, črni, najboljše usnje, so-
lidno delo, najnovejšega kroja, špičasti ali
okrogli, s klini zbiti podplati, za samo
4 gld. 90 kr. Najfinejše, zelo elegantno
delo, zajamčeno ročno delo, črni ali rujavi.
Pove naj se dolžina noge v centimetrih.
Pošilja se po poztju. Menjava dovoljena,
ker je naše podjetje strogo solidno.

Razpošiljalnica čevljev

Exportni oddelek. (806—4)

Brno, Zeile 11

Vabilo

občnemu zboru
Posojilnice v Zagorji

ob Savi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se boče vršil

dne 29. marca 1903

ob 4. uri popoldne

v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za leto 1902.
3. Volitev načelstva in preglednika.
4. Sklepi.

(805)

Načelstvo.

Damsko kolo

(811) se prodaja.

Kje? pove uprav. „Slov. Naroda“.

Plüss-Stauffer-jev klej

v toboleh in steklenicah
večkrat odlikovan z zlatimi in srebrnimi
svetinjami, s katerim se lahko zlepijo
zlomljene stvari, ima na prodaj Fran
Kollmann v Ljubljani. (74—6)

Učenec

se takoj sprejme v trgovino z me-
šanim blagom na deželi.

Več se izve v trgovini Fr. Iglič,
v Ljubljani, Mestni trg. (789—2)

Komptuaristinja

se sprejme v (809)

Valjičnem mlinu v Kranji.

200 do 400 kron na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito dolo-
jenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII.,
Deutsche gasse 8, Budapest. (719—2)

Izurjene

šivilje in učenke

◆ sprejme takoj ◆

B. Heliel (775—3)

Radeckega cesta št. 1, I. nadstr.

Spreten, trgovsko popolnoma
izurjen

korespondent

stenograf, vsprejme se v tovar-
niško pisarno. (808)

Ponudbe naj se pod „Korespon-
dent“ pošljejo uprav. „Slov. Naroda“.

Trgovski pomočnik

špecerist, nemščine in slovenščine
vešč, želi svojo službo v šestih ted-
nih spremeniti. (783—2)

Ponudbe se pošljejo takoj pod
„P. G.“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj

prodajalka

popolnoma zmožna slovenskega in
nemškega jezika v govoru in pisavi
in nekoliko korespondence vajena,
v trgovino z mešanim blagom pod
ugodnimi pogoji. (793—2)

Biti mora dobra prodajalka pri
manufakturnem blagu. Nastop takoj.
Ponudbe s sliko na upravništvo
„Slov. Naroda“ pod „št. 793“.

Uradno dovoljena

(801)

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6

prilporeča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnična

tukaj. — Natančneje v pisarni. —

Vestna in kolidor možno hitra

postrežba zagotovljena.

Javna zahvala.

Povodom svoje nezgode mi je
društvo industrijecev za zava-
rovanje zoper telesne nezgode
na Dunaju izplačalo odškodnino tako
kulantno in točno, da javno zahvaljujem
imenovani zavod.

Zastopnik in uradnik omenjenega
društva je g. I. Skrabja za Kranjsko,
stanujoč v Ljubljani Sv. Petra cesti št. 6.

Franc Pirc

komptarist zaloge puntigamskega
piva. (802)

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

prilporeča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

Pekarija

in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke

in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg

tik glavne prodajalne

na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovejšo fačono.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola

Ljubljana

Dunajska

cesta 13.

Velika

zaloga

steklenine,

porcelana,

svetilk,

zrcal,

šip itd. itd.

po najnižjih cenah.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

Olju, Graška cesta šte. 12

prilporeča svojo veliko zalogo

najboljšege železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lito
železnino, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske pe-
tehtnilo, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za objanje stropov (stol-
lončene cevi, samokolnice, opravi za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Sode

dobro in močne, od 600 do 700 litrov
proda po nizki ceni 787-2
Fran Cascio, Vegove ulice št. 10.

Dobro ideča trgovina

špecerijskega in mešanega blaga v
Ljubljani se takoj proda po to-
varniških cenah. Ne zahteva se ta-
kajno plačilo, temveč se to uredi
po dogovoru. (729-3)
Kje? pove uprav. »Slov. Naroda«.

Šunke

s kožo 1 gld. kilo, brez kože 95 kr. kilo,
brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr. kilo, ple-
četa brez kosti 90 kr. kilo, suho meso
in slanina 80 kr. kilo, preščičevi je-
ziki 1 gld. kilo, glavina 45 kr. kilo,
salame ovske 1 gld. 80 kr. navadne
80 kr., boljše 1 gld. in suške 1 gld. 20 kr.
kilo, klobase male po 10 kr., velike po
20 kr. razpošilja proti povzetju od 5 kg.
naprej (772-2) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Spretne, solidne potovalne uradnike (akviziterje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme
proti visoki proviziji, sčasoma tudi
s stalno plačilo, tukajšnji glavni zastop
stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tu-
zemске zavarovalnice.
Lastnoročno pisane ponudbe naj se po-
šilja pod: »akviziter 35« upravništvu
»Slov. Naroda«. (608-10)

Radi pomanjkanja prostorov prodajam

vse pohištvo

kar ga je v zalogi
za lastno ceno.
Fran Burger, mizarstvo
Spod. Šiška. (736-4)

L. LUSER-jev obliž za turiste.

Priznano najboljšo sredstvo proti kur-
(746) jim očesom, žuljem itd. 3
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling
Za-
hte-
vaj
Luser-jev obliž
za turiste
po K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardet-
schlager, J. Mayr, G. Pic-
coli. V Kranju: K. Savnik.

V hiši št. 21 na Kuhnovi cesti, na-
sproti domobranski vojašnici, se
odda od 1. avgusta t. l. lepo,
zračno in na solnčni strani ležeče

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe
in pritlikin s posebnim vrtom in pa-
vilonom vred za skupno letno svoto
280 gld. incl. uslužbine, vodarine
in vseh postranskih stroškov, mirni
in solidni staniki

~ v najem. ~
Poizvedbe pri hišnem gospodarju
v I. nadstropju iste hiše. (740-3)

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje
FERNOLENDT
čevljsko črnilo
za svetla obutala
FERNOLENDT crme za
naravno usnje.
Dobiva se povsodi.
C. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832
na Dunaju.
Tovarniška zaloga:
Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Pazi! mnogih posameznikov brez vrednosti
pazi! naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

100 milijonov razglednic

najokusnejših, najlepših in najnovejših ti-
skanih v zlatu in svili kakor: velikonočne,
pokrajinske, cvetlične, umetniške, genre,
voščilne in godovne razglednice, 100 ko-
madov sortiranih 3 K 60 v. Pri odvetju
800 komadov 9 K. Vsak naročnik dobi
še po vrhu zastoj krasno mapo pisem
skega papirja s kuverti. Razpošilja se po
povzetju. — Po 50 komadov se razpošilja
le, ako se naročnika 2 K 20 v. naprej po-
šlje in sicer franko. (423-6)

Razpošiljalna tvrdka Eberson
Dunaj XX/I., poštni predal.

Lepo posestvo v Ljubljani na prodaj.

Enonadstropna hiša ima v pritličju
dvoje stanovanj z raznimi pritliklinami
in veliko podzemsko klet. (559-3)
V prvem nadstropju je petero ve-
likih sob, kuhinja in s steklom zaprt,
zidan hodnik. Dvorišče je prostorno.
V gospodarskem poslopiju sta dva
obokana konjska hleva z osmimi sto-
jišči, nadalje velika šupa in prostorno
podstrešje. Ob cesti leži lep sadni vrt
in dobro obdelan travnik v obsegu
2400² sežnjev. Vrt in travnik se lahko
parcelirata za stavišča. Lega je jako
lepa, solnčnata, razgled na vse strani
odprt. Posstvo je v najboljšem stanu,
za gostilno zelo pripravno.
Ponudbe vsprejema lastnik, Do-
mobranska cesta št. 1 v Ljubljani.

Dolarje

kupuje po najvišjih cenah
menjalnica
Arnold Reif
Dunaj, IV. Alleegasse 69.
(687-5)

Vabilo

rednemu občnemu zboru
Narodne hranilnice in
posojilnice v Radečah
registrovane zadruge z neomejeno zavezo
ki se boče vršil
dné 29. marca 1903
ob 3. uri popoldne
v posojilniški pisarni v Radečah št. 21.

Dnevni red:
1. Potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Izvolitev načelstva, računskega
pregledovalca ter njega namest-
nika.
4. Slučajnosti.

Za slučaj, da bi ob določenem času
ne bilo po §. 35 zadržnih pravil zadostno
zastopano število zadržnikov in deležev,
vršil se boče eno uro pozneje drugi
občni zbor z istim dnevnim redom, ki
bode sklepal ne glede na število zadržni-
kov in deležev. (794)

Načelstvo.

Schenker-jeva družabna potovanja

Najlepše ture — velika udobnost
nizke cene. (470-5)
Potovanje po Italiji.
(Velika noč v Rimu.)
Vožnja po Sredozemskem
morju.
4. 7. in 21. aprila. 11. aprila, 20. maja.
Spomladansko potovanje
po Španiji.
10. aprila.
Nafančna navodila brezplačno.
Mednarodna potovalna pisarna
SCHENKER & Co.
Dunaj, I., Schottenring 3.

4 pari čevljev K 5-60

se oddajo le vsled nakupa velikih množin
za to nizko ceno. 1 par čevljev za gospode,
1 par za dame za zavezovati; nadalje po
1 par modnih čevljev za gospode in dame,
najnovejše fačone praktične za vsak letni
čas. Vsi ti štirje pari s močno zbitimi pod-
platmi K 560. Vsak naročnik dobi 1 par pi-
sanih copat zastoj. Pri naročilu zadostuje
dolgot. Pošilja se s povzetjem. Zamen-
jatev dovoljena. (247-9)

Schuhexport Eberson
Dunaj XX/I. Poštni predal 560.

Ljudevit Borovnik puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovec in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene,
valnični in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. (12)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure popoldne. (304-31)
Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Razglas.

V smislu § 53 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se
daje na znanje, da bodo

računi o prejemkih in troških

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine,
4. ustanovnega zaklada,
5. potresnega zaklada,
6. 3% posojila,
7. loterijsko-posojilnega zaklada,
8. mestnega vodovoda in
9. mestne klavnice za l. 1902

od danes naprej 14 dni javno razgrnjeni v tukajšnjem mestnem knji-
govodstvu občanom na vpogled.

Pri pretresanju in končni rešitvi teh računov vzel bode občinski svet
morebitne opazke o njih v predvarek.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 14. marca 1903.

Joynson-ov pristen angleški pisemski papir.

Najfinejši papir za bančno pošto, za pisane stroje in za risanje
ter pivni papir.

Opreme papirja v najboljših škatljah.

Dobiva se po vseh boljših trgovinah s papirjem. (733-4)

tovarne za papir
St. Mary-Cray (Kent)
Angleško.
Podružnica na Dunaju, I. Elisabethstrasse.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

pristne samo z rudečim nadpisom „J. Pser-
hofer“ na pokrovu vsake škatljice.

Te že mnoga leta razširjene kroglice so staro slavno, lahko odvajalno in
po mnogih zdravnikih občinstvu priporočeno sredstvo. Te kroglice čini tako
lahko, da ne povzročajo niti najmanjših bolečin in jih jemljejo celo otroci brez
vsakega pomisleka.

J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice so občinstvu znane tudi pod
imenom Pserhoferjeve kroglice in se že več ko 100 let edino in le pristno
izdelujejo v

J. Pserhofer-jevi lekarni

Dunaj I., Singerstrasse 15. (762-1)
Eden zvitek s 6 škatljicami velja K 2-10.

Manj ko en zvitek se ne razpošilja.

Pri predpošiljavi denarja stane s poštnino prosto pošiljavo:

1 zvitek kroglice. K 2-60 4 zvitek kroglice. K 8-90
2 zvitek „ „ „ „ „ 4-20 5 zvitek „ „ „ „ „ 10-50
3 zvitek „ „ „ „ „ 6-80 10 „ „ „ „ „ 18-50

Posebno priporočljive specialitete so še:

J. Pserhoferjev balzam zoper ozeblino s poštnino prosto pošiljati 2 lončka proti predpošiljavi K 2-15

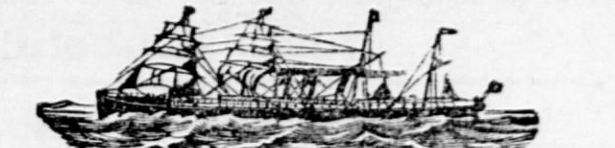
J. Pserhoferjeva grenka želodčna tinktura z budiljivega učinka na želodec poštne prosto pošiljati 12 steklenic proti predpošiljavi K 5-—

J. Pserhoferjev balzam zoper rane 12 steklenic poštne prosto proti predpošiljavi K 3-40

Hiša

z vrtom in s tremi njivami,
pripravna za vsako obrt, poleg farne
cerkve pri Sv. Vidu nad Cerknico,
odda se s 1. aprilom t. l. v najem.
Pogoji se izvedo pri lastnici
Angeli Korošec v Turjaku.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost
brez prekladanja v New York in v
Philadelphijo. — Dobra hrana. —
Izborna oprava na ladiji. — Nizke
vožne cene.

Pojasnila dajejo:
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel,
na Dunaju ali (2073-30)

Anton Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
Šivalni stroji po najnižji ceni.
Blekile in v to stroko spadajoče po-
pravila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuvai
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in vzdržujejo. — Pri
zunanjih naročilih blagovni naj se
vzorec vpisati.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpriprostejših kakor tudi najfinejših,
z zlate medjo ali mesingom montira
nih za obklade v pešnicami ali kahlami.
Popravilja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršijo.

Alojzij Kraczmer

prodaja in izposojevalnica
glasovirjev in harmonijev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja
zaloga
glasbenega
orodja.
Lastna delavnica
za popraviljanje.

Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja /glasovirjev:
L. Bösendorfer.
Ubiralec /glasovir-
jev v glasbenih
zavodih „Glasbena
Matica“ in
„Filharmonično
društvo“ v Ljubljani

Modni kamarni. Loško sukno.

Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana 12
Špitalske ulice št. 5.

Najnižje cene.

Največji izbor
izdelkov
Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

AVGUST REPIČ

sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pri nakupovanju
suknenega
in manufakturnega
blaga
se opozarja na trdko
HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Pariski moderci!
Sprejaj ravná oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napizov.
Stavbniška in pohištvena pleskarja.
Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolineja itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovše, najbolje in neprecenljivo
sredstvo za lisanje sobnih tal pod
imenom „Bepidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in za deželi kot priznano realno
in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann
urur
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, sre-
brnih, iz tule,
jekla in nikla
kakor tudi
stenskih ur,
budik in sa-
lonskih ur,
vse same
dobro
najljepše
kvalitete
po
nižjih cenah.
Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno
v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Slamniki in klobuki

se prenavreajo pri 665-3
C. Brilli, Resljeva cesta 22.
GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (231-16)
Od leta 1868. se
Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo
ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdrav-
nikov, ne le v Avstro-Ogarski, nego tudi v Nemčiji, Ru-
siji, balkanskih državah, Svid. ind. proti polnim bole-
znim, zlasti proti
vsake vrste izpuščajem
oparilja z najboljšim napehom. Učinek Bergerjevega ko-
tranovala mila kot higijeničnega sredstva za odstranje-
nje lasnih glav in v bradi, za čiščenje in dezinfekcijo
polti je splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo
ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razli-
kuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v
trgovini.
Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto ko-
tranovala mila z uspehom uporablja
Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.
Kot blazje kotranovo milo za odpravljanje
nesnaga s polti,
proti spuščanju na polti in glavi pri otrocih, kakor
tudi kot neodstranljivo kosmetično milo za umivanje
in kopanje za vsakdanjo rabo služi
Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 85 odst. glicerina in ki je fino parfumirano.
Znamenito je nadalje
Bergerjevo Panama-kotranovo milo
za popolno odstranitev polnih nečistosti.
Cena komadu vsake vrste z navodilom o
uporabi 35 kr.
Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetič-
nih mil zaslužio, da na nje posebno opozarjamo: Ben-
zoe-milo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe,
št. 2 za kadičole. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Berger-
jevih mil in sredstev za uporabo v navodilih o uporabi.
Odklikovano z zlato svetinjo v Parizu 1900.
Da bote vsaka znata nemogla,
zahtevajte vedno le staroslažno Ber-
gerjevo milo z poleg stoyco varstveno
znanko in ker je mnogo brezposre-
dnih ponudnikov tega mila, ima vsaka
etiqueta Bergerjevega mila kot na-
taten znak pristnosti zraven sta-
jece polno ime v rudični barvi.
Bergerjevo Petrosulfol-milo
proti rudični obrazu, rudičemu nosu, opršici in klenju
kosa; milo za pege v obrazu jako učinkovito; šepet-
nomočno milo proti zakrnavim črtam in nečistostim
obrazu; tanično milo za polne noge in proti izpa-
danju las.
Bergerjeva zobna pasta v tubah
najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe,
št. 2 za kadičole. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Berger-
jevih mil in sredstev za uporabo v navodilih o uporabi.
Odklikovano z zlato svetinjo v Parizu 1900.
Da bote vsaka znata nemogla,
zahtevajte vedno le staroslažno Ber-
gerjevo milo z poleg stoyco varstveno
znanko in ker je mnogo brezposre-
dnih ponudnikov tega mila, ima vsaka
etiqueta Bergerjevega mila kot na-
taten znak pristnosti zraven sta-
jece polno ime v rudični barvi.

Pariski moderci!
Sprejaj ravná oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Za bolne, malokrvne, zopet
ozdravele, dame in otroke itd.
Maltoferrochin
Malto-China-Malaga-
vino z železom.
Maltochin, China in Sherry
1/2 steklenica 3 K; 1/2 stekle-
nica 1 K 60 v.
Malto-Condurango
Malto Popsir-vino
1/2 steklenica 4 K; 1/2 stekle-
nica 2 K 20 h.
Po naravnem kisanju s primas-
ko, južnoslovanski daz in naj-
boljšega jemanjega slada
narejena
neprekosljen dijetelna vina.
Od zdravniških obklasti za najbolje spozna-
n. Mnogo zdravniških priporočil. S pivim pri-
znanjem odklikovan v Parizu, Pragi, Bruslju, Am-
sterdamu in pred kratkim na Dunaju.
Malaza, Scherry, pelinkovec,
sladorna samomaščine (Malz-
ausbruch) po ceni
se dobiva po vseh lekarnah.
Prospekti, ceniki in vzorci na zahtevanje zastoj.
Prva Malton-vinska kisalnica
in velika klet (724-2)
Svatek & Co.
Praga-Smilčev napreči zahodnemu
kolodvoru 501.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izved iz vovnega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz,
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Franzova vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in
II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kseveja. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m
zjutraj osonni vlak čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solno-
grad, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m do-
poldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove
vare, Heb, Marijine vare, Pizen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. —
Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Mo-
nakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. —
Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta
in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljub-
ljane drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Želite gospodje

imeti obleke po najnovejšem kroju, elegantno
izvršene, iz pristnega angleškega blaga naj-
večje izbire, potrudite se k

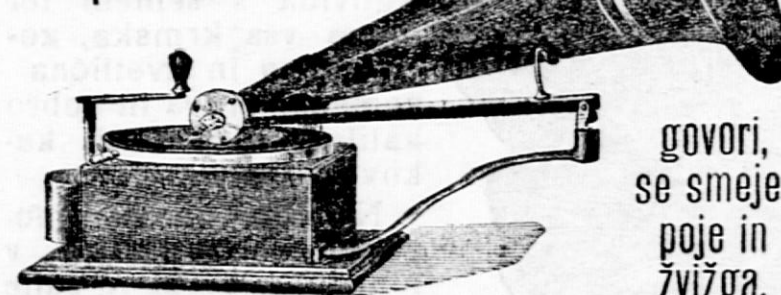
Josipu Rojina
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 5

(nasproti pošte). (639-4)

Zmerne cene! Točna postrežba!

Jako zabavni

koncertni aparati
s ploščami.

Aparat kakor kaže podoba
stane 75 K.

Večji aparati, kakor tudi
automati za gostilničarje
do 240 K. (732-3)

Prodaja tudi na obroke.

Velika izbira
gramofonskih plošč.

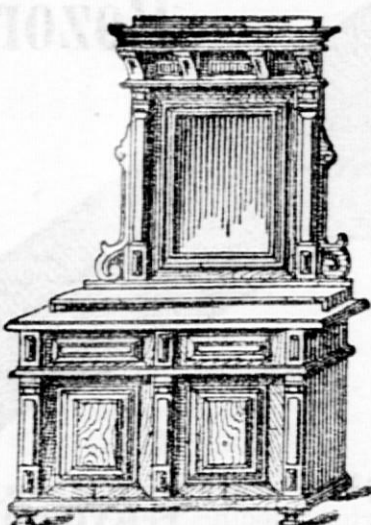
Zamenjava starih plošč.
Ceniki zastoj.

RUDOLF WEBER

urar v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane **sobne**
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne
in jedilne sobe je na izbero ce-
njenim naročnikom v lastnem skladišču
tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar

načelnik. (81-11)

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači

zdravilni konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih ste-
klenicah z nadzorstvenim zamašenjem pre-
iskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX,
Spitalgasse 31

ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 ste-
klenica 5 K, 1/2 steklenice K 2-60.

V Ljubljani se dobiva pri trdkah: **J. Jecščin, Kham**
& Murnik, S. Mordin, A. Lilleg, A. Šarabon,
Viktor Schiffrer, F. Terdina. (48-21)

Mlad trgovski pomočnik

vešč trgovine mešanega blaga in
deželnih pridelkov, želi službe, vstop
tako. (782-2)

Naslov v upravnistvu »Sloven-
kega Naroda«.

Išče se provizijski potnik

za **Kranjsko**, posebno za Ljub-
ljano, ki je v špecerijskih trgovinah
dobro vpeljan.

Ponudbe pod »W. M.« sprejema
upravnistvo »Slov. Naroda«. (758-3)

Zapornice na
škipce zagrinjala

rolete * * * * * lesene

žaluzije * * * * * (675-5)

kakor tudi vsa mizarska dela

priporoča v najboljši izvedbi

Tovarna mizarskega blaga

f. Bramberger
Gradec, Neubaugasse 53.

Občni zbor

Posojilnice v Brežicah

vrši se

v sredo, dne 25. marca 1903
ob 3. uri popoldne

v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva.
5. Izvolitev računskih preglednikov.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob
3. uri popoldne sklepčen, vrši se isti
dan v istem prostoru ob 5. uri drugi
občni zbor in sklepa takrat vsako šte-
vilo zadržnikov. (771-2)

Načelnistvo.

Veliko iznenadenje!

V življenju še ni bilo enake prilike.

500 komadov za gl. 1-80.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča preci-
zijska anker ura s sekundnim kazalom,
natančno idoča, za kar se 3 leta jamči,
1 moderna svilená kravata za gospode, 3
komadi ff. žepnih robcov, 1 gosposki prstan
s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec
(ustnik) za smotke iz jantarija, 1 elegantna
damska broža (novost), 1 prekrasno žepno
toaletno zrcalce, 1 usnat mošnjiček za de-
nar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par man-
šetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz
double zlata s patentiranim zaklepom, 1
mični album s slikami, obsegajoč 36 naj-
krasnejših slik, 5 šaljivih predmetov, ki
vzbujajo tako pri mladih kakor pri starih
veliko veselost, 1 jako koristno navodilo
za sestavljanje pisem, 20 predmetov, po-
trebnih za dopisovanje, in še 400 raznih
predmetov, ki so v domačiji neobhodno po-
trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama
tega denarja vredna, velja (samo gl. 1-80.
Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če
(796) se denar naprej pošlje

dunajska razpošiljalna trdka

Ch. Jungwirth, Krakov A/15.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Ze sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrtá njeno
debló, je od pamtíveka
znan kot najizvrstnejše
leptiló; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemič-
nim potem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
rek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-
znatne luskiné od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozarce pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
ogerce, nosno rudičico, zajedce in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gl. 1-50. (828-24)

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO

Najmílejše in najdobrodejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-—.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE
natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki facon!

Henrik Kenda
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Knelpu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega runa in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblatv. konces. oddaja trupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke
najnovejše facone
priporočila po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopic in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Od c. kr. finančnega
ministrstva imeno-
vano priglaševališče
za konverzijo 4-2%
obveznic skupnega
državnega dolga

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA
Špitalske ulice št. 2.

preskrbuje
konverzijo
skupne rente
brez katic
troškov.

Emajlirani in porcelanasti
higijenični pljuvalniki
natančno po predpisu
v največji izberi
se dobivajo najcenejše pri tvrdki
Fran Kollmann
trgovec s steklenino in s porcelanom
v Ljubljani, Mestni trg.

Fersan-Cacao
je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in
jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vpra-
šajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-45)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Priporočilo!
Podpisani priporočam
svojo bogato zalogo
semen
ki je edina na Kranj-
skem strokovno urejena
trgovina s semeni ter
imam vsa krmiska, ze-
lenjadna in cvetlična
semena, prava in dobro
kalilna, za katerih ka-
kovost jamčim.
Nadalje imam mno-
govrstne cvetlice v
loncih ter sveže in suhe
palme. Tudi izdelujem
sveže in suhe **vence**
in šopke s trakovi in napisin sploh vse v mojo stroko spadajoče pred-
mete po najnižjih cenah.
Ilustrovani ceniki za l. 1903 se dobivajo brezplačno.
Za obilno naročbo se priporočila z odličnim spoštovanjem (3134-26)
Alojzij Korsika
umetni in trgujoči vrtnar v Ljubljani.

Pozor!

Pozor!
Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najne-
večje vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
municije, posebno pa opozarjam na
trocevne puške
katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
vsakemu najbolje priporočajo.
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe
in poprave točno, solidno in najceneje.
Z veselo spoštovanjem (543-9)
Fran Sevčik
puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.
Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

Pletenje
s strojem.
FRANČISKA ŠIRCELJ
Resljeva cesta št. 12
(prilije)
priporočila cenjenim odjemalcem
nogovice domačega izdelka
iz najboljšega pletenja ter vsprejema tudi vsakovrstna
negovična popravila. (798)
Naročila se takoj izvršujejo.

Št. 304.
Razpis.
Na l. mestni deški ljudski šoli je popolniti
mesto nadučitelja-voditelja
s sistemizovanimi službenimi prejemki.
Prosilci naj svoje pravilno opremljene prošnje vlagajo predpisanim urad-
nim potom
do 15. aprila 1903.
Pomanjkljive prošnje se ne bodo upoštevale.
C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani
dne 13. marca 1903.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočila svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno
jedenakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno apno.
Priporočila in sprilcevala
raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (2609-22)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Konfekcija
otroških
oblek.
A. Haring
Dvorski trg 1.
priporočila p. n. naročnikom
obleke za deklice in dečke jopice, pelerine, plašče iz
piké, čepice, avbice po solidnih cenah.
Nogovice, obujke domačega izdelka iz najboljšega pletena.
Nogovice najfinjše do najnižje vrste sprejemajo se v dopletenje.
**Tudi se dekliške obleke, plašči in
jopice izvršujejo po meri.** (750-3)

Založena 1847.
Tovarna pohištva
J.J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporočila po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za
jedilne sobe, oprave za salone,
žimnate modroce, modroce na
peresih, otroške vozičke, za-
store, preproge itd.

Največja zaloga
oblek
za
gospe in deklice,
gospode in dečke.
Solidno blago.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9
svojim p. n. cenjenim odjemalcem vljudno naznanjata,
da so mične
*** spomladanske novosti ***
v zelo veliki izberi v zalogi. (616-5)

Najpozornejša
— postrežba —
Najnižje cene.
Naročila z dežele
izvršijo se točno.
Solidno blago.

Ljubljana, Lattermannov drevored.
Se malo časa!
Viktorina Collignon
 iz Pariza.
 najtežje in najlepše orjaško dekle na svetu, ki je bilo leta 1900 na svetovni razstavi v Parizu z zlato svetinjo odlikovano, je **17 let** staro in ima ogromno težo **416 funtov**. Obseg preko prs meri 2 metra in 2 cm. Bedro so močnejše, ko prsi normalnega človeka.
 Mlada orjakinja ne more v noben železniški voz vstopiti in potrebuje dva stola pri sedenju. Cenjena gospođa se najvljudnejše vabi, da obišče ta svetovni čudež.
 Vstopnina: I. prostor 20 kr., II. prostor 10 kr.
 Odprto od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer.
 (760-3) **Ravnateljstvo.**

Zahvala in priporočilo.

Povodom svoje preselitve v Gradec si štejem v prijetno dolžnost, izreči slavnemu občinstvu najtoplejšo zahvalo za vso prijaznost in naklonjenost, ki se mi je izkazovala kot restavratorki na južnem kolodvoru. Obenem naznanjam, da sem z današnjim dnevom izročil restavracijo gospodu

Jos. Schrey-u

katerega slavnemu občinstvu prav toplo priporočam.

Ljubljana, 17. marca 1903.

J. Hafner
restavratorka.

(784-2)

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu si dovoljujem vljudno naznaniti, da sem prevzel

restavracijo na „južnem kolodvoru“

in obenem prevzel tudi vso zalogo vina in graško Reininghaus-ovo marčno in plzensko pivo meščanske pivovarne od mojega prednika. Zagotavljam slavno občinstvo, da se bom trudil ohraniti restavracijo na sedanji višini ter skrbel, da bo slavno občinstvo v vsakem oziru kar najbolje postreženo, se priporočam za mnogobrojni obisk.

Ljubljana, 17. marca 1903.

Jos. Schrey

restavratorka in bivši večletni vodja restavracije „pri Lloyd“.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov „jejalnih žlic“;
- 12 komadov „kavajih žlic“;
- 1 komad ameriška patentirana srebrna „zajemalnica za juho“;
- 1 komad ameriška patentirana srebrna „zajemalnica za mleko“;
- 6 komadov angleških Viktorina čašic za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

(165-10)

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z raven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvešček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

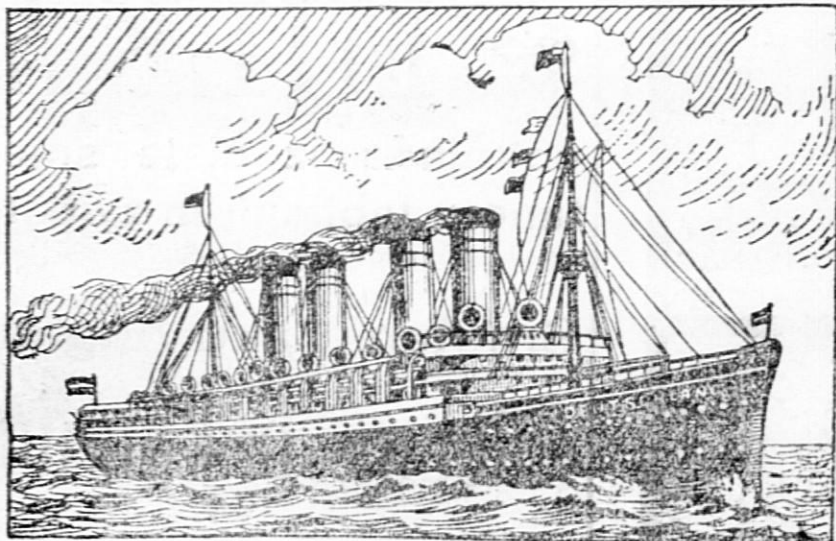
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — St. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz **Hamburga v Novi-York** so

m dolg	
»Deutschland«	212
»Auguste Victoria«	168
»Moltke«	160
»Pennsylvania«	171
»Graf Waldersee«	170
»Palatia«	140
»Batavia«	152
»Bulgaria«	152
»Fürst Bismarck«	200
»Columbia«	140
»Blücher«	160
»Pretoria«	170
»Patricia«	171
»Phoenixia«	140
»Belgravia«	152
»Armenia«	170

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah predaja ter daje pojasnila točno in brezplačno

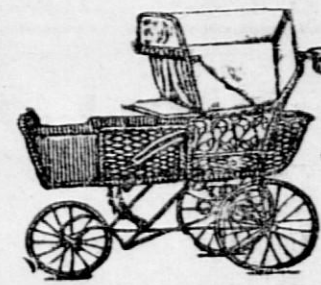
oblastveno potrjena agentura (2758-20)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov in navadne do najfinejše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo

Ciril-Methodovo kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za kavine surogate v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero

konfekcije za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago

perilo

vsakovrstne preproge

i t. d.

priporoča

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

— Solidno blago. —

— Nizke cene. —

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetec za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice in slamnike

v najnovejših faconah in v veliki izberi

12 priporoča

Ivan Soklič

Pod trančo št. 2.

Postaja elektr. železnice.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznane najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat. (413-7)

Ilustrovani ceniki so dobri brezplačno.

S tem si usojam naznaniti, da sem kupil trgovino s špecerijskim blagom

gospe **Jakobine Kastner**

Ljubljana, Gradišče št. 7

in jo bodem nadalje vodil pod firmo

Mihael Kastner

kot podružnico glavne trgovine (Kongresni trg št. 10.)

Potruditi se hočem svojim cenjenim odjemalcem postreči z najboljšim in najcenejšim blagom in bilježim zagotavljajoč najpaznejšo in najreelnejšo postrežbo

z velespoštovanjem

Mihael Kastner.

(755-3)

P. n. gospodje

častniki, c. kr. uradniki in uradniki drž. železnic.

Po pridobitvi najboljših moči prvih dunajskih izdelovalnic uniform sem v prijetnem položaju v svoji novo ustanovljeni

izdelovalnici uniform

vsem zahtevam glede izdelovanja uniform ugoditi in prosim torej za naklonitev cenj. naročil.

JOS. ROJINA

LJUBLJANA

Šelenburgove ulice št. 5.

Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu so preskusili ter priporočajo

Lovacrin - vodo za lase

pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabi rasti las pri damah, pri izpadanju las in pri prhajih.

To naznanilo je za vsakogar, tako za dame kakor za gospode, ki so doslej brez uspeha uporabljali druga neštevila sredstva za rastenje las, jako važno. Zdržim se sveda vsake razsodbe o drugih sredstvih, ali to vam morem dolocno zagotoviti, da je „LOVACRIN“ najuspešnejše sredstvo. Ono se vedno izgovarja po slavnem znanem receptu in mi vsak dan prinese na stotine priznanj. V malo dneh po prvem namazanju začnejo lasje rasti in to se nadaljuje, dokler se ne doseže zdrava in polna rast močno zakoreninjenih, naravnih las. Razven tega ne gredo več z glave lasje, ki so rastle vedno uporabe „LOVACRINA“. Mogel bi vsako stran tega časnika izpolniti z izpovedmi, ki sem jih prejel tokom zadnjih 6 mesecev.

„LOVACRIN“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si le moremo želeli. Fina maza majhnih, toda krepko vraščanih las se najpoprej prikaže, ki se razvijejo potem s tisto močjo kakor pri mladem zdravem človeku. „LOVACRIN“ uporabljajo osebe vseh družinskih slojev, obojega spola in vsake starosti. Veliko izmed slovitih oseb sedanjega časa so ga uporabili z uspehom.

„LOVACRIN“ preprečuje izpadanje las, odpravlja prhljaje, daje pred časom osivelim lasem zopet izvorno naravno barvo, blazi arbenje ter pospešuje rast obrvi, trepalnic, brkov in brade, kakor tudi rast las na goli glavi.

Cena velike steklenice „LOVACRINA“, ki zadošča za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K, 6 steklenic 20 K. Pošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, evropsko skiazišče:

M. Feith, Dunaj VI. Mariahilferstrasse 45.

Zalogo v Ljubljani imajo:

(735-2)

Anton Kanc, droguerija; Edvard Mahr, židovske ulice; lekarna pri zlatem jelenu.

Kazenski zagovornik dr. Iv. M. Fribar

v pisarni odvetnika

dr. Fran Stor-a

v Ljubljani

Križevniške ulice št. 2.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleših, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v **Schwann-Apotheke, Frankfurt a./M.** (2135-29)

Globus-Extrakt

za Svjetlanje jest
najbolje sredstvo za
svjetlanje kovinā

Pušice po 10, 16 in 30 vin. se
dobivajo povsod. (660-1)

Vsak poskus vodi do trajne vporabe.

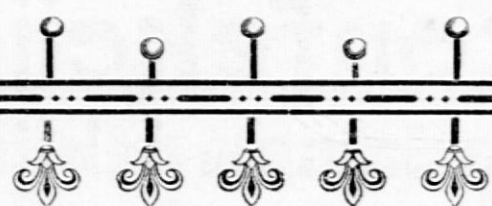
Iznajditelj in jedini fabrikant:

Fritz Schulz jun. Act. Ges., Eger, Leipzig.

Ženitna ponudba.

Trgovec in posestnik s premoženjem 150.000 kron, star 30 let, išče radi pomanjkanja znanja tem potom gospico, staro 18—26 let, domače vzgojeno, lepega vedenja in dobrih lastnosti, ki naj bi imela premoženja od 30.000 kron naprej. Vešča mora biti slovenščine in nemščine ter imeti veselje do gospodinjstva in trgovine. Ponudbe s sliko in pravim naslovom pod „Resnost“ na upravo „Slov. Naroda“ do konca t. m. Tajnost se jamči s častno besedo.

7 stavbenih parcel

na Poljanah, blizu bodočega novega gimnazijskega poslopja in jezuitskega kolegija, med Poljansko in sv. Cirila in Metoda cesto, je

po ceni na prodaj.

Več in natančneje pri c. kr. notarju dr. Franu Voku, Miklošičeva cesta št. 24. (718-3)

Važno za gospode!

Novo!

Novo!

Vljudo naznanjam, da sem v I. nadstropju svoje trgovine

Pred škofijo šte. 1

otvoril

posebni oddelek za vsakovrstno
sukneno blago

ter sem se potrudil, svoje skladišče dopolniti z najnovejšim, najmodernejšim tu- in inozemskim blagom od najfinejše do najceneje vrste, tako da sem v prijetnem položaju ustreči vsem zahtevam.

Poskusite enkrat, ako kaj potrebujete, z mojim vsakovrstnim suknem blagom in prepričali se bode, da Vas bode zadovoljila moja velika izbira, kakor tudi kakovost in cene kar najbolje.

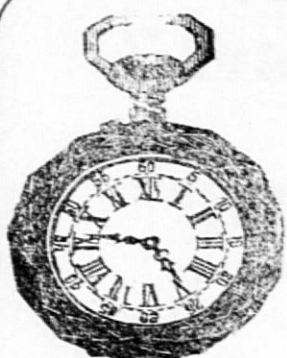
K prijaznemu ogledu vabi najljubneje

J. Grobelnik, Ljubljana.

Blago iz lanske sezije 20% in sukneni ostanki 30% ceneje.

Vzorci na deželo zastoj.

(680-8)

Naznanilo.

Kdor

hoče poceni in dobro blago, naj naroči moj novi cenik, ki ga pošljem zastoj.

Posebno priporočam

novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.

Šivalni stroji Singer in vse druge vrste

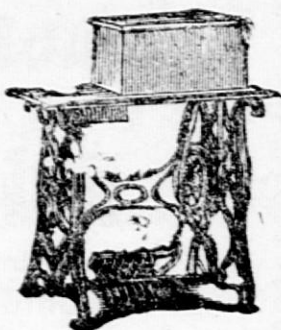
prilavne za domačo rabo, po zelo nizkih cenah.

Vsa popravila točno in cenó. Umetna delavnica v I. nadstropju.

Za obilen obisk se najtopleje priporočam

FRAN ČUDEN

urar, trgovec in posestnik v Ljubljani, Mestni trg
ekspozitna trdnica na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn „Union“, založnik c. kr. dolenjskih železnic. (42-20)

Kuhalnik na
spiritov plin
„ECONOM“

Je nepogrešljiv za vsako
gospodinjstvo, (745-1)

popolnoma nenavaren. Brez stenja! Se
da regulirati! Stedljiva poraba! Trdno
zlit kovinski deli. Izvedba za en plamen
in za dva plamena, in sicer brončana,
niklast ali emajlirana. Ceniki o kuhalniku
in likalniku brezplačno in franko.

Johannes Heuer
Dunaj, IV., Mühlgasse 3.

arst. znamka: Sídoro.

Liniment Caps. Comp.
iz Richterjeve lekarne v
Pragi

priznana izborna, bolečine tola-
žeče mazilo; po 80 h., K 140 in
K 2— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljublje-
nega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zapletenih z našo varstveno
znamko „Sídoro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsakdo prepričan,
da je da je dobil originalni
izdelek. (2411-25)

Richterjeva lekar-
na pri zlatem levu
v Pragi, I., Eliščina c. 5.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekar-
ska cesta, Veliki Stradon 9

priporočam vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo

najmodernejših pre-
sanih ter barvanih
prstenih

pečij

in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
ne prosto. (16-12)

Velika prodaja

v svrhu izpraznitve

se vrši

od sobote, 14. marca 1903 naprej

„pri Amerikancu“

samo

na Starem trgu št. 1

(prej Fr. Detter).

Prodaja se do preklica!

okoli 1000 m različnega svilenega blaga za obleke in bluze

m od 53 kr. naprej

„ 800 „ razne foulard-svile imit. zdaj „ „ 38 „ „

„ 3000 „ raznega modnega volnenega

blaga za dame 120 cm široko „ „ 27 „ „

okoli 10.000 m perilnega blaga najboljše vrste „ „ 16 „ „

„ 3000 „ finega francoskega batista „ „ 24 „ „

Razven tega veliko množino solčnikov, posteljne oprave, vol-
nenih zastorov itd. od današnjega dne za polovično ceno. Dalje
okoli 300 ducatov finih čisto platnenih servijetov ducat 48 kr.

„ 200 „ finih polplatn. stekleničnih robcev „ gl. 120

in drugega raznega platnenega blaga. (800)

Prepričajte se, da to ni nikako slabo blago, temveč
lepo izvrstno blago in rekli bode, da ste imeli danes res srečo, kajti bil je

izredno priličen nakup!

Trgovina gostilna in biše

na prodaj ali v najem
pod jako ugodnimi pogoji.

A. Casagrande

Ajdovščina, Primorsko

(nova železniška postaja) 721-4

Prešernove **poezije**

v novi popolni izdaji z izpolnjenjem, literarno-
zgodovinskimi črticami in estetično oceno.
— Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
ustreže z zlato obzobje) 3 H, po pošti 3 H 20 h.
Založništvo L. Schwentner v Ljubljani. (1839-97)

Suchard

MILKA

čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitkih.

Smetane jako bogata

mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovno-slavne
tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.